

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 31, 1985

Nr. 148

LKB Kronika Nr. 66

Mūsų kaliniai

(Tęsinys)

Telegrama kun. A. Svarinskui i lagerį 60-ties metų sukakties proga: „Sekmadienis. Viduklėje šaltukas — 14. Saulutė skaisčiai švietė. Žmonių pilna bažnyčia. Visų nuotaika puiki. Visi susikaupe su gaspadoriu (klebonu, red. past.) priešakyje meldėmės i Aukščiausiąjį ir sveikinom Tave, dvasios Tėve, su garbingu 60-ju gimtadieniu. Dar kartą visi, visi geros valios žmonės su išsiilgimu Tave sveikina ir daugybę kartų bučiuoja, linkėdami Dievo palaimos ir gausios Marijos globos! Tavo sesuo Janina ir Krikšto sūnus Vytautas. Pastaba: šią sveikinimo telegramą kun. A. Svarinskas gavo.

Kun. Alfonsui Svarinskui

Audros išlaužo tik šakas ir išvertia sutrūšėjusius medžius, o ažuolai lieka stovėti. Nors žaizdoti, nors supušejęs žievė, bet užsigrūdinę, atlaikę viesulų ir vėtrų. Jums, didžiai gerbiama kun. Alfonsai, dar tik 60, todėl tautiečių vardu linkime sulaukti 100 metų jubiliejų ir tikime, kad mūsų širdyse Jums visada bus vietos:

Kelių didžiųjų kryžkelės išskyrė. Ką laimini dabar sava ranka? Bet ar ilgai dar būsi už kalnų ir girių?

Marijos žemės nukirsta šaka?

Kas tiesą mums sakys ir kas pakuos mus.

Suklupusius per atlaidus šventus? Girdži, kaip malda skverbiasi dangusna.

Ledus sulaužius, laigerių vartus.

Mes minime Tave ir balsą girdim

Kaip ir kadais, Tu su mumis esi.

Kai Dievo šaukias pavergtų širdys.

Marijos žemėj Tau giesmė šiuos.

Rašo doc. Vytautas Skuodis:

„Šį šventą susikaupti vakarą, su dėkingumu prisimindamas Jus, savo dvasioj esu su Jumis. Ir vėl Kalėdos! Ir vėl Nauji, šį kartą 1985 metai! Ką jie atneš jums ir mums, parodys laikas. Pasitikėjime Dievu, o Jis neapvils.

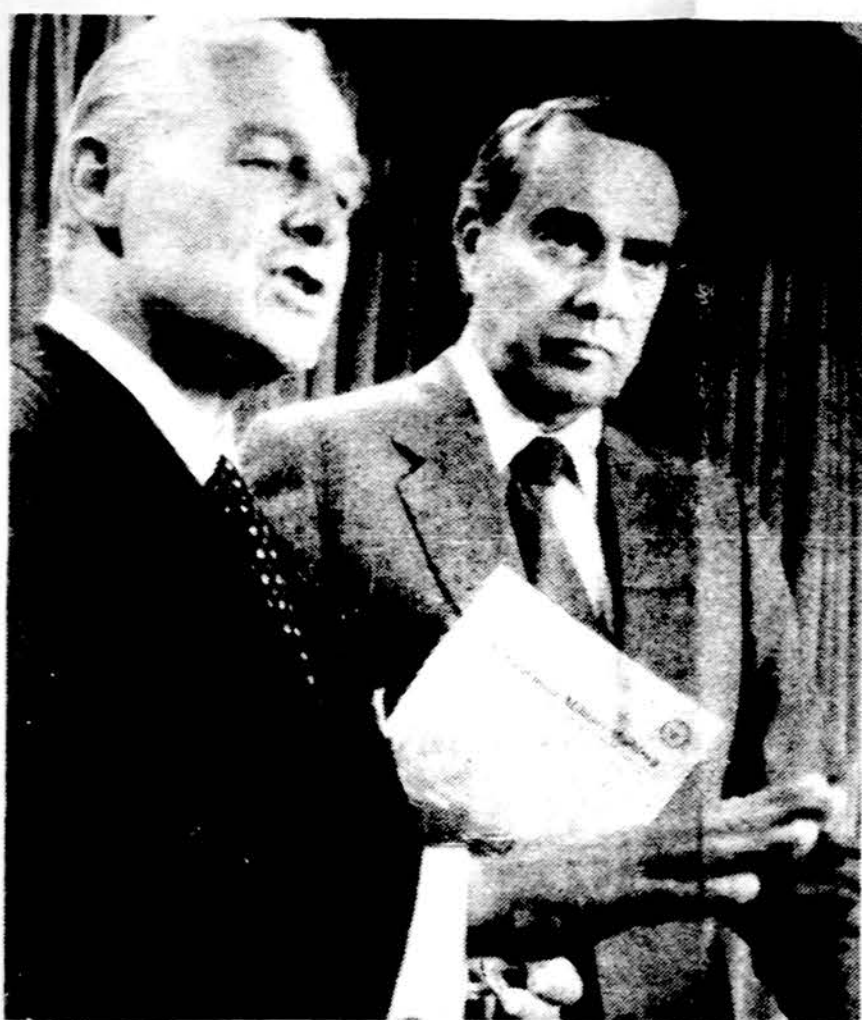
Tegul visada jus lydi Dievo palaima ir Jo malonė. Jūsų Vytautas.

1984.XII.24

Rašo tremtinys Povilas Pečiūnas:

„Iš nieko neprašau paramos, Bet vis atsiranda žmonių, ir štai žiūrėk — pranešimas, kad pašte siuntins ar banderolė. Visiems rašau, kad nesiųstų, kad nereikia, bet manęs neklausio ir tiek. Jų tarpe ir Jūs. Ir ką aš galiu padaryti? Belieka tik padėkoti ir dar kartą priminti, kad man nieko nereikia siųsti. Juk yra daug tikių, kuriems parama žymiai labiau reikalinga. Aš dar judu, šiek tiek sugebu ir užsidirbti. Žodžiu, šiuo metu nesu nei alkanas, nei sušalęs, nei toks ligonis, kuris negalėtų savimi pasirūpinti. Aš vis galvoju, kad kitiems dar blogiau. O toks galvojimas padeda lengviau pakelti visokias negandas. Mėsiški dalykai daugiausia kenkia skrandžiui, ne dėl to, kad jie mėsiški, o dėl to, kad neturiu dantų (gal ne tiek dėl amžiaus, kiek dėl paradontozės). Viršutinėje eilėje jau treti ar ketvirti metai nėra nei vieno, o ir apačioje klība paskutinis „tūtelis“. Čia ir yra nemaža „problema“.

(Bus daugiau)

Atstovų rūmų mažumos (respublikonų) vadas kongresmenas Robert Michel ir Senato daugumos vadas (respublikonas) sen. Robert Dole aiškina reporteriams, kad vėl nepavyko išspręsti valstybės biudžeto problemų. Artėja Kongreso vasaros atostogos, o biudžeto vis nėra. Visi sutinka, kad reikėtų mažinti biudžeto deficitą, tačiau prezidentas Reaganas nesutinka didinti piliečių mokesčių, o demokratai priešina vidinių programų išu mažinimui.

Sovietų Sąjunga pripažinta kalta

Kopenhaga. — Šių metų liepos 25 ir 26 dienomis Danijos sostinėje, Kopenhagoje, posėdžiavo „Baltic Tribunal Against the Soviet Union“. Šiame tribunole Sovietų Sąjunga buvo kaltinama už nusikaltimus, padarytus Baltų tautoms — Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Sovietų Sąjunga pripažinta kalta.

Tribunolą organizavo Baltų Santalka (Baltic World Conference), kurią sudaro politinės vadovybės: estų — Estonian World Council, ir latvių — World Federation of Free Latvians, ir lietuvių — Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Tribunolą sudarė penki teisėjai. Pirmininkavo dr. Theodor Veiter, austras, teisininkas ir tarptautinės teisės žinovas. Kiti keturi teisėjai buvo: Per Ahlmark, buvęs Švedijos parlamento atstovas ir ministerio pirmininko pavaduotojas; Jean-Marie de Daillet, Prancūzijos parlamento narys; Michael Bourdeaux, anglikonas, kunigas, profesorius, plačiai pasižymėjęs savo studijomis apie krikščionių persekiojimą Sovietų Sąjungoje; Sir James Fawcett, pasižymėjęs tarptautinės teisės ir žmogaus teisių žinovas.

Posėdį atidarė Roul Moller, Europos parlamento vicepirmininkas. Tribunolas išklaušė kaltinamąjį aktą ir septyniolikos liudininkų parodymus ir jiems statė įvairių klausimų.

Liudininkai: vienas anglas, penki latviai, trys estai, du rusai, vienas vokiečių vienuolis ir penki lietuviai.

Lietuviai liudininkai buvo: dr. Tomas Venclova, dr. Aleksandras Štromas, Violeta Rakauskaitė-Stromienė, Bronius Venclova ir Kestutis Jokubynas. Visi šie lietuviai yra gyvenę okupuotoj Lietuvoj, kol jiems pavyko atvykti į laisvuosius Vakarus.

Po posėdžio tribunolas paskelbė „Copenhagen Manifesto“, pripažįstantį Sovietų

Sąjungą nusikaltusia visoms trims Pabaltijo tautoms. Tribunolo klausėsi visa eilė žurnalistų iš įvairių Europos valstybių. Buvo ir Tasso korespondentas.

Tribunolas taip pat buvo plačiai rodomas Danijos, Olandijos, Švedijos ir Vokietijos televizijoj. Tassas paskelbė pranešimą, piktai puolanti tribunolą ir jame dalyvavusius asmenis.

Kopenhagos burmistras trečiadienį, liepos 24, priėmė pabaltiečių delegaciją. Iš lietuvių dalyvavo dr. K. Bobelis su žmona, inž. Liūtas Grinius ir M. Samatienė.

I Kopenhagą atvyko: dr. K. Bobelis su žmona, dr. J. Stiklorius, inž. L. Grinius, M. Samatienė, dr. E. Armanienė, O. Baršketytė, inž. A. Venckus su žmona, dr. A. Janaičienė ir gražus būrys lietuvių jaunimo, taikos ir laisvės ekskursijos Baltijos jūroje dalyviai.

Liepos 26 Kopenhagoje buvo sovietų surengta spaudos konferencija, kurioj dalyvavo septyni atstovai. Jų tarpe buvo vienas asmuo lietuviška pavarde — Julijana Gutauskienė.

Auga spaudimas Pietų Afrikai

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris suderino savo politiką su JAV ir su Britanija, pasisakydamas prieš ekonomines sankcijas Pietų Afrikai. Kaip žinoma, šias sankcijas remia Prancūzija, Danija ir kitos Europos rinkos valstybės. Sankcijų paskelbimas ar ambasadoriaus atitraukimas neprivertė Pietų Afrikos režimo keisti rasistinę politiką, pasakė kancleris Kohl. Jo vyriausybė bandys spausti P. Afrikos vyriausybę diplomatiniais kanalais ir bandys ieškoti kompromisų.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje tik JAV ir Britanija susilaikė nuo balsavimo už

TRUMPAI IŠ VISUR

— Liepos 15 Lietuvoje mirė senas bolševikas Genrikas Zimanas, ilgametis centro komiteto narys, agitacijos ir propagandos vadovas, buvęs pagrindinių partijos laikraščių redaktorius, daugelio Maskvos medalių ir ordinų savininkas. Palaidotas Antakalnyje liepos 17 d.

— Ugandoje buvo prisaidintas prezidentas gen. Tito Okello, buvęs kariuomenės vadas. Jis bus ir karinės chuntos pirmininkas. Okello pažadėjo už 12 mėn. surengti Ugandoje demokratinius rinkimus. Iki to laiko valdys jo prižiūrimas visų partijų ministrų kabinetas.

— Pietų Afrikos prezidentas Botha pareiškė, dabar neturįs laiko susitikti su anglikonų vyskupu, Nobelio Taikos premijos laureatu Desmondu Tutu. Prezidentas rugpjūčio 19 matysis su keturiais dvasininkais, jų tarpe anglikonų Cape Town arkivyskupu. Pietų Afrikoje nuo liepos 21, kada buvo paskelbtas pavojaus stovis, sumta 1,215 žmonių, apie 20 žuvo riaušėse.

— Izraelio kovos lėktuvai puolė palestiniečių partizanų bazę Sirijos kariuomenės užimtam Libano Bekaa slėnyje. Sirijos žiniomis, žuvo daug senelių, moterų ir vaikų. Šiais metais tai jau aštuntas Izraelio aviacijos puolimas Libane.

— Kambodijos princas Sihanoukas vėl pagrasino, kad jis pasitrauks iš Kambodijos laisvės kovotojų koalicijos. Jis nusiskundė Tailandijoje, kad koalicijoje esą Raudonieji Kmerai šiais metais nužudė 38 princą organizacijos karius. Jei komunistai dar nors vieną nužudys, princas išeis iš koalicijos.

— Ispanijos teroristai nušovė žymų gynybos ministerijos pareigūną, admiralą Fausto Escrigas Estrada. Jo šoferis buvo sunkiai sužeistas. Policija įtaria, kad atentatą vykdė baskų teroristų ETA organizacija, kuri siekia baskams nepriklausomos valstybės trijose Ispanijos šiaurinėse provincijose.

— Maroko karalius pakvietė rugpjūčio 7 d. į Maroką visų Arabų Lygos valstybių vadus. Dar nežinoma, ar Sirija dalyvaus, nes jos prezidentas įtaria, kad konferencija šaukiama paremti Jordano-PLO derybų su Izraeliu planus. Tokioms deryboms Sirija priešinsis ir derybų rėmėjus vadina išdavikais.

— Prezidentas Reaganas savo šeštadienio radijo kalboje pabrėžė juodųjų amerikiečių kilimą ir pažangą. Dėl to daugiausia prisidėjo kaimų pastovumas, ekonominis augimas. Šiuo metu 10,5 mil. Amerikos juodų piliečių turi pastovius darbus, pasakė prezidentas.

sankcijas. Jos buvo priimtos 130. Prancūzijos ambasadorius po balsavimo pareiškė, kad tai griežtas įspėjimas Pietų Afrikai.

P. Afrikos prezidentas Botha pareiškė, kad jis mielai susitiktų su P. Afrikos vyskupu Desmondu Tutu ar su kitais juodųjų atstovais, jei jie nesiremia smurto veiksmais, ir mielai kalbėtųsi apie P. Afrikos ateitį.

JAV vyriausybė ragino P. Afriką atšaukti pavojaus būklę ir pradėti dialogą su juodųjų vadais, nes priešpajuda ir ginklo jėga neišspręs P. Afrikos problemų.

Kopenhagos manifestas

Kopenhaga. — Manifestas, paskelbtas 1985 m. liepos 26 d., Baltijos Tribunolo byloje prieš Sovietų Sąjungą.

Baltijos Tribunolas Kopenhagoje pareiškia, kad buvusių nepriklausomų Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacija ir aneksija yra nusikaltimas, pažeidžiant tarptautinę viešąją teisę bei sutartis, kurias Sovietų Sąjunga yra ratifikavusi.

Masinė rusų imigracija rimtai sužalojo baltų tapatybę ir politinę struktūrą: kalbą, kultūrą, religiją ir net istorijos mokymasis mokyklose yra nukentėjęs sovietų valdžioje. Baltijos valstybių militari-zavimas sudaro tebesitęsian-

čios grėsmės pasaulio taikai nuolatinį priminimą.

Baltijos tautų teisė į apsisprendimą, nediskriminaciją ir nesikišimą jų protėvių žemėje turi būti sugrąžinta.

Išklaušę patyrusių liudininkų iš daugelio gyvenimo, teisės bei praktikos sričių, Baltijos Tribunolas prieina išvados, kad Sovietų Sąjunga yra padariusi ir daro didelę neteisę šioms tautomis.

Didžiųjų galybių propagandos ėjimai

Washingtonas. — JAV vyriausybė pirmadienį pakvietė Sovietų Sąjungą atsiųsti stebėtojus į branduolinio užtaiso sprogdimą Nevados dykumos požemyje šį rudenį.

Sovietų valdžia šį pakvietimą atmetė ir, savo ruožtu, Gorbaciovas pasiūlė visai sustabdyti visus atominių bombų bandymus. Sovietai jokių bandymų neturės iki šių metų pabaigos, o tą moraliniam galimą būtų ir pratęsti, jei prisidėtų JAV, pasakė Gorbaciovas.

JAV vyriausybės sluoksniai pasakė, kad Maskva užbaigė šių metų savo branduolinių ginklų bandymo programą ir dabar gali laukti. Tokie pasiūlymai yra daugiau skirti propagandiniam tikslams. Jau prezidentas Kennedy įsitikino, kad tokie susitarimai nieko nereiškia. Jis susitarė su Kremliaus vadais 1960 m. sustabdyti bandymus atmosferoje, tačiau, kai sovietams reikėjo, jie 1961 m. susitarimą sulaužė ir įvykdė bandymų visą seriją, net 40. Tuomet buvo įvykdytas ir pačios galingiausios bombos bandymas. Bandymus baigė sovietai vėl ėmė kalbėti apie jų įsaldymą, tačiau prezidentas Kennedy pasakė, kad jis niekad daugiau nesutiks su moralatoriumu, kurio negalima patikrinti ar prižiūrėti.

Boell laidotuvės

Koelnas. — Liepos 19 d. Koelne, Vakarų Vokietijoje, įvyko žyminis vokiečių rašytojo Herich Boell religinės laidotuvės. Koelno arkivyskupas pranešė, kad rašytojas prieš mirtį paprašė vieno savo bičiulio kunigo jam suteikti paskutiniuosius sakramentus, drauge išreikšdamas pageidavimą, kad būtų atliktos religinės laidotuvių apeigos. Velionio bičiulis kunigas Herbert Falken, kalbėdamas laidotuvių metu, pažymėjo, kad meilė artimui buvo esminis Heinrich Boell gyvenimo bruožas. Laidotuvėse dalyvavo du šimtai žmonių, jų tarpe Vakarų Vokietijos prezidentas von Weizsäcker ir žymūs rašytojas Guenther Grass. Heinrich Boell mirė būdamas 67 metų amžiaus.

— Mississippi valstijos le-gislatūron buvo išrinkta tik ketvirta moteris. Šį kartą ji yra juoda moteris Alyce Clarke, demokratė, kuri atstovaus Jacksono miesto 69 rinkiminiam rajonui.

Erdvėlaivis skries žemoj orbitoj

Cape Canaveral. — Pirmadienį 4 val. po piet (Chicagos laiku) į erdvės pakilo daugkartinio naudojimo erdvėlaivis „Challenger“ su septyniais astronautais. Po šešių minučių vienas iš trijų erdvėlaivio variklių užgeso, teko naudotis likusiais dviem motorais. Erdvės centras po trumpo pasitarimo įsakė kelionę tęsti. Erdvėlaivis turėjo skrieti aplink Žemę 122 iki 214 mylių orbitoje. Dabar, turėdamas du variklius, erdvėlaivis skrieja 122-168 mylių aukštyje. Kai kurių mokslinių bandymų nebus galima atlikti, tačiau didesnė bandymų dalis bus įvykdyta, kaip planuota.

Šio erdvėlaivio skridimas kartą jau buvo dėl gedimų atidėtas liepos 12 d. Kiekvienas atidėjimas paliecia ir kitus numatytus skridimus, juos tenka atidėti, paliečiamas visų astronautų ruošimo darbas. Pats erdvėlaivis kainuoja 1,2 bil. dol. Jis veža instrumentus, kurie kainavo 78 mil. dol. Svarbiausias šio skridimo uždavinys numatė erdvėn Europoje gauti Instrumentų Nutaikymo sistemą, kuri padės mokslininkams stebėti ateinančių metų kovo mėn. praskriejančią Halley kometą. Erdvės specialistai tvirtina, kad nebus galima šiame skridime atlikti tik 15 nuoš. numatytų darbų.

KALENDORIUS

Liepos 31 d.: Ignacas Loj., Lėtutė, Gracija.
Rugpjūčio 1 d.: Alfonsas, Viltė, Sudavis, Gauda.

ORAS

Saulė teka 5:42, leidžiasi 8:11.

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

SKAUTYBĖS MOKYKLAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

1985 metų vasaros
skautiškųjų stovyklų
vadovams ir sesėms

Sirdingai sveikinu šios vasaros SKAUTIŠKŲJŲ stovyklų SESES — VADOVES IR DALYVES, linkėdama jums gražiausios nuotikos, susigvenimo ir gero oro!

Stovykla — geriausia skautiška mokykla! Isijunkite į darbą joje visomis jėgomis, kad galėtumėte pasiimti visą tai, ką ji jums gali duoti.

Ugdymosi tėvynės meilę ir skautybės idėją, kalbėdamas savo tėvų gražia lietuvių kalba,

Budėjime
su šypsena!

us tn Stefa Gedgaudienė
Vyriausia Skautininkė

P.S. Geriausi linkėjimai taip pat ir visada prisimintiniems broliams!

„JAUNYSTĖS ŠVENTĖ“ RAKE

Įvairiais vorų audiniais, vėjo sukurtą iš lapų modernia mozaika ir kitais gamtos meniškais darbais pasipuosusi menė, virtuvė ir prausykla labai maloniai nutiekė sesės ir jų talkininkus penktadienio popietėje atvykusius į Rako stovyklavietę. Daugumas iš jų jau daug metų atvažiuoja dieną prieš atvykstant stovyklavietei ir įveda daug laiko ir darbo, kad šeštadienį atvykusios sesės rastų pasiruošusias jas sutikti stovyklavietėje. Atkalus langus ir išvalius per metus miško ir jo gyventojų paliktus pėdsakus, vakarop pradėjo kilti palapinės, kad dirbantieji turėtų nakčiai pastogę.

Šeštadienį, liepos 13 d., apie 1 val. p.p. atkeliavo autobusai ir bagažas. Stovyklos viršininkės sesės Irenos Valaitienės pasitiktos, kiek užkandusios, visos sesės ir vadovės ir keli tėveliai skubėjo prie įsikūrimo darbų. Pirmą stovyklos vakarienei, (kaip po to kasdien), komendantės Ramonos Steponavičiūtės vedamos, su daina atžygiavo „Jaunystės šventės“ stovyklavietę. Vakare pirmą įspūdingą stovyklos lauką pravedė sesė Albina Ramanauskienė (medžio darbų vadovė), tarp humoro, naujų šūkių ir dainų pabrėždama skautišką žodį ir įstatas.

Pirma pilna stovyklavimo diena, kaip ir visos kitos pirmąją savaitę, išaušo saulėta, graži. Tęsiasi stovyklos įrengimo darbai, papuošimai. Po vakarienos, tėvui Saulaičiui atvažiuavus, buvo bendros šv. Mišios, o vėliau bendras visų stovyklų laužas.

„Jaunystės šventės“ stovykloje buvo sesių viešnių — trys iš Californijos, dvi iš Clevelando ir viena iš Massachusetts. Paukštyčių pastovyklė, kuriai vadovavo sesė Dalia Janušienė ir padėjėjos: Lidiya Stroputė, Irena Vaičiulytė ir Rima Zigaitytė, dirbo, čiulbėjo, kartais vienos, kartais su kitų stovyklų paukštytėmis, vilkiukais, ūdrytėmis ir bebrais, bet visuomet smagiai ir dažnai su daina.

Mažiausiai šiemet buvo geltonšlapių, tačiau, vadovaujamos sesės Renatos Ramanauskaitės, jos pavyzdinčiai atliko savo uždavinius ir dažniausiai su daina.

Daugiausiai darbo krito ant prityrusių skautiškų pečių, nes jų buvo daugiausiai. Vadovaujant draugininkei Rimai Stroputei, padedant sesei Rūtai Predkelytei, jos įdomiai sutvarkė vėliavų aikštę ir įtaisė trečią vėliavų kabintį priemonę, nes šiemet kasdien buvo keliama ir nuleidžiama ir

trečia vėliava. Šalia Lietuvos vėliavų, trečioji kasdien buvo kitokia, kad stovyklavietės susipažintų net su 14 kitų Lietuvos vėliavų, kurios plevėsuodavo karo mūšiuose, valdovų rūmuose ir pan. Padėkai priklausė tėvui Saulaičiui, sesei Marytei Saulaitienei, kurie suprojektavo ir apibūdino vėliavas, moterims kurios jas pasiūvė, bei mūsų tautininkei sesei Ilonai Laucienei, atlikusiai daugelio valandų pareikalavusį užbaidymo darbą.

Išsirušusios savo pastovios sesės Diana ir Natalija Mackevičiūtės, jas pravedamos Rako apylinkėje, išryškindamos kokia graži ir įdomi mūsų stovyklavietė ir tai, kad ir po keleto metų čia stovyklavimo galima rasti daug ko naujo, įdomaus.

Šventiant tarptautinę dieną, sesei Aurelijai Vaičiulienei vadovaujant iš visų stovyklavietės siluetų buvo pagamintos dvi vėliavos, kurios kasdien puošė stovyklos vartus, šalia sesės Kristinos Antanaitės macrame stovyklos užrašo.

Savaitei įpusėjus sesės jungėsi į įvairius darbus: pradėjo piešti ir rašyti stovyklos laikraštėliui, vadovaujant sesei Alei Steponavičienei; maudėsi ežerėlyje, kur jas prižiūrėjo vandens sargės sesės Nida Bichnevičiūtė ir Kristina Brazdžiūnaitė; mokėsi ir šeiminingo lauko virtuvėje bei pradėjo vystyti savo meniškumą sesėms medžio skulptūroje, abiems projektams Tėvui Saulaičiui vadovaujant.

Susimastymo diena buvo savotiškai rami, lyg visos žvelgtų daugiau į save ir mažiau į aplinką. Diena užbaigta šv. Mišiomis mūsų laužavietėje, dalyvaujant visų stovyklų sesėms ir broliams. Prie vartų visi buvo sutikti sesių su žvakutėmis, vandes asočių ir linų rankšluosčių, kur plaukiant rankas buvo prisimintas krikštas. Kiek-

Skautiškose Susitiktuvėse Dainavoje rikiuojasi vadovai ir vadovės.

Nuotr. S. Ilgūno

vienu „Jaunystės šventės“ stovyklavietės pasigaminimo simbolinį raktą, įrašė savo ir dviejų kitų stovyklavietės vardus, kartu su jais, kaip to vakaro šeima, dalyvavo šv. Mišiose ir raktą aukojimui nešė prie altoriaus. Padėkai priklausė sesėms Ilonai Laucienei ir Aurelijai Vaičiulienei už įspūdingas susimastymo dienos apeigas.

Pionerijos, žaidimų bei užsiėmimų vadovės šiemet ypatingai daug darbavosi. Šalia kasdieninės mankštos ir pasiruošimo sporto šventei jos paruošė taką prie upelio apie kurį daug sesių net nežinojo, ir pastatė tiltelį vandens ekologijos užsiėmimams. Visas stebino ne vien upelio gyvūnai bei augalai, bet ir įvairi gamta abiejose tako pusėse. Tos pat vadovės — sesės Loreta Deveikytė, Julija Valaitytė ir lauzavėdė Zita Kuliešytė — įrengė paukštyčių rajoną akvariumą, kuris sukėlė ir vyresnių sesių bei svečių susidomėjimą.

Visi Anykščių šilėlio dienos užsiėmimai buvo skirti išmokyti daugiau apie mūsų poetą Antaną Baranuską, jo numylėtą Anykščių šilę ir jo apylinkes. Piesdamos, skaitydamos, net keletą Punktų pagaminamos, visos sesės, nuo jauniausios paukštytės iki stovyklos viršininkės kėlė nors išmoko, sukūrė, o vakarop kitų stovyklų broliams ir sesėms parodė, prieš vykstant į mūsų pievą gegužinei ir bendrai vakarienei.

Čia dalinuosi tik keletu momentų iš „Jaunystės šventės“. Stovyklos viršininkės sesės Irenos Valaitienės išsvarstytas, paruoštas ir daug nemigo naktų kainavęs stovyklos planas davė progos visoms kėlė nors išmokyti, pasiekti, pasireikšti ir pasidžiaugti stovyklos vardo dvasioje. Buvo smagu, kad vyriausia skautininkė sesė Stefa Gedgaudienė ir Vidurio rajono vadeivė sesė Adelė Izokaitienė mus aplankė ir maloniai įvertino mūsų darbą.

Laimingos sesės, kurioms nereikia bijoti ką grįžus namo parodyti svarstyklės, nes buvo neįmanoma atsispirti Nijolės Mackevičienės su sesių Romos Norkienės ir Sue Kapitany talka pagamintam skaniam „gourmet“ maistui. O joms pavargus, su naujais receptais ir skanumynais virtuvėje antrai savaitei perėmė sesės Onutė Antanaitienė, Zita Baltramaitienė, Asta Reintienė ir Regina Panarienė. Be ūkvedžių brolio Liudo Ramanausko ir Fausto Antanaitis sunkiai būtų pakilusios ir po stovyklos nuleistos palapinės, atkalti ir užkalti langai, apšviesta stovykla ir atlikta daugybė net nepastebimų, bet būtinų darbų.

Sunku po savaitės išvykti, bet kaip ir viso šventės, taip ir ši — „Jaunystės šventė“ turi baigtis. Gaila!

Sesė Alė S.

KODĖL „JAUNYSTĖS ŠVENTĖ“?

Šių metų „Aušros Vartų“ tunto stovyklos vardas, „Jaunystės šventė“, yra parinktas paminėti ypatingą pasaulinę progą. Jungtinės Tautos 1985 metus paskelbė Tarptautiniais jaunimo metais, kuriuose yra pabrėžiama trys sritys: dalyvavimas, vystymasis ir taika. Kodėl jaunimui yra paskirtas toks dėmesys? Žmonės tarp 15 ir 24 metų amžiaus sudaro arti 20 nuosimčių pasaulio gyventojų. Jaunimas yra ateities raktas: visos žmonijos gėrovės išlaikymas ir tobulinimas bus viena dieną atiduotas į jo rankas. Jungtinės Tautos matė reikalingą jaunimo svarbą ir raginti šio idėjų ir gabumų šaltinio lavinimą, kad jis sugebėtų atsakomybę ir sumanias atlikti šią pareigą. Yra būtina kažką susprasti ir susivienyti šioje didžioje visokeriopų kultūrų planetoje.

75 metų sukaktį miničiai skautų organizacijai priklausant daugiau negu 24 milijonai narių iš maždaug 150 kraštų ir teritorijų. Toks jaunimo susivienijimas bendrų kilnių tikslų siekimui yra retas, ir dėl to, labai brangus. Aktyviai veikdami skautų sąjungoje, broliai ir sesės sudaro vieną iš pajėgiausių pasaulinių vienetų. Tarptautinių jaunimo metų tris tikslus lengvai galima pritaikyti prie mūsų idealų:

Dalyvavimas — Skautė gerbia ir padeda savo artimui, dirba tėvynės labui, veikia lietuviškose organizacijose, tiki į Dievą ir stengiasi įvykdyti Jo įsakymus;

Vystymasis — Skautė bando patobulinti savo pasaulį, žengti vis pirmyn. Baden-Powell žodžiais, mes dirbam, kad paliktume pasaulį geresnį, negu radome;

Taika — Skautė siekia ir pasaulinės taikos, tai yra siekia galo neprasmingam kraujo liejimui, siekia taikos sąvokę ir vidinio ramumo, kurį randa pavyzdinčiai gyven-dama, visada atviru protu ir širdimi, iš savo ir kitų patirties.

Tegul ši stovykla mums duoda progą įgyvendinti šių Tarptautinių jaunimo metų vienybės idealą.

Ramona Steponavičiūtė

VĖLIAVOS STOVYKLOJE

„Jaunystės šventės“ vėliavų aikštėje šiemet plevėsuoja ne dvi įprastos — Amerikos ir Lietuvos vėliavos, bet trys. Pradedant pirmadieniu, Gedimino stulpų vėliava, kurią Vytauto Didžiojo kariuomenė nešė Žalgirio mūšyje. Trečioji vėliava kasdien keičiama, kad stovyklavietės turėtų progą susipažinti su 14 įvairių Lietuvos vėliavų.

VYR. SKAUTININKĖ LANKO STOVYKLAS

LS Sesių Vyr. Skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė stengiasi aplankyti bent dalį skautiškųjų vasaros stovyklų JAV-ėse ir užsienyje. Liepos 20-21 d. lankėsi Rako stovyklavietėje pas ten stovyklavusius Chicago skautus ir skautes.

Liepos 27 d., kartu su Clevelando „Pilėnų“ tunto tautininko suorganizuota skautų grupė lankėsi BSA National Jamboree, Fort A.P. Hill, Virginia, kurioje dvi savaites stovyklavo daugiau negu 30,000 BSA skautų ir vadovų. Šią išskylančią organizavimą tautininkas s. Remigijus Belzinskis. Šalia jo dalyvavo dar 11-ka Clevelando lietuvių skautų, LSS VS vs tn Stefa Gedgaudienė ir ps. Danutė Belzinskienė.

Liepos 30 — rugpjūčio 4 d. lankys Europos rajono skautų-tių stovyklą Lietuvio sodyboje Anglijoje. Apisilankys ir Pasauliniame Skautų biure Londone bei netoliese vykstančioje tarptautinėje skautiškų stovykloje MAGIC '85.

Grįždama namo, VS aplankys stovyklas Atlanto rajone.

VADOVIŲ PASITARIMAI

LS Sesių VS vs tn Stefa Gedgaudienė ir jos pavaduotoja vs Marija Vasiliauskienė liepos 12-14 dienomis rengiamą tautininkų konferenciją. Vs M. Vasiliauskienė tautininkų konferencijos rengime atstovauja Sesių.

Liepos 14 d. LSS VS Stefos Gedgaudienės namuose įvyko Clevelando skautininkų susiraukimo, kurioje dalyvavo ir viešnios iš Kanados — vs Marytė Vasiliauskienė ir vs Irena Lukoševičienė bei vs Lilė Milukienė vs New Yorko. Sesė Milukienė yra LS Sesių vadovė skautininkų skyriaus vedėja.

STOVYKLOS

Liepos 27-rugpjūčio 4 d. — „Čiurlionio“ vardo stovykla Lietuvių Sodyboje, Anglijoje. Dalyvauja taip pat Škotijos ir Vokietijos sesės ir broliai.

Liepos 27-rugpjūčio 10 d. — Kanados Rajono stovykla Romuvoje.

Liepos 27-rugpjūčio 11 d. — Ramiojo Vandenyno Rajono stovykla Rambynio stovyklavietėje.

Rugpjūčio 3-11 d. — Montrealio tautų stovykla jų stovyklavietėje.

Rugpjūčio 10-17 d. — Detroito tautų stovykla Dainavoje.

Rugpjūčio 10-17 d. — „Gintaro“ ir „Ažuolo“ vadovų mokykla, Camp Resolute, Bolton, MA.

Rugpjūčio 11-24 d. — „Neringos“ ir „Pilėnų“ tautų stovykla prie Clevelando.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimais už gautas prenumeras nesiejami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipinius taisyso nuotūra. Nesunaudotų straipinių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VLJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2434 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šėst. 10-2 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,
Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šėst. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. RE-11ance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šėst. uždaryta

776-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympe 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. šėst. 12 iki 4 val. popiet

SOVIETŲ KGB

Sovietų „Izvestijos“ ir net okupuotoje Lietuvoje leidžiama „Tiesa“ bei išsivimams leidžiamas „Gimtas kraštas“ yra pasigarsinę, kad KGB teikia medžiagą Specialių Investigacijų įstaigai ir kad jiems prieinamos OSI bylos. Ir patys OSI vadovai neslepia, kad buvo nuvažiuavę į Maskvą, susitarę su sovietinėmis įstaigomis.

Kad asmenys papildę nusikaltimus būtų atsakingi prieš teisingumo įstaigas, prieš tai nieko negalima turėti, bet kad būtų bendradarbiaujama su KGB tai jau kitas reikalas. Tai išryškėja geriau susipažinus su ta KGB, o tam dabar atsirado gera proga — tik neseniai šiemet išėjo iš spaudos naujas studijinis veikalas: „The New KGB. Engine of Soviet Power“. Jo autoriai: dr. William R. Corson ir Robert T. Crowley nuodugniai tyrė KGB, tarnaudami JAV karinėje, laivyno žvalgyboje — CIA. Taipgi jie gausiai panaudoja spaudos šaltinius ir įvairius dokumentus. Tai išsamus duomenų rinkinys, turįs 560 psl. Jie patys pasisako: „Kaip autoriai, mes per abu turime daugiau kaip 70 metų patyrimo žvalgybos darbe, daugiausia besistengiant pasipriešinti, sukludinti, suvesti, suprasti veiklą dabartinės KGB“.

Supažindindami su tos Sovietų institucijos darbais, tie autoriai skelbia, kad sovietinė slaptoji policija per 68 metus išmarino 40 milijonų žmonių vergų darbo lageriuose, kankindama badu, šalčiu ir tiesiog žudydama.

Toliau Corson ir Crowley pabrėžia: „Negalima ginčyti, kad Hitlerio „holocaust“ buvo ypatingai didelė, bet lygiai svarbu taip pat žinoti Sovietų slaptosios policijos darbus. Ji atnešė mirtį mažiausiai keturis kartus didesniais skaičiais rusų, lenkų, žydų, latvių, lietuvių, estų, japonų, korėjiečių, kinų, čigonų ir rumunų, negu Hitleris per 11 savo viešpatavimo metų reiche“. Primenama taip pat ir Maskvos ataka visiška nenuskaltusios Suomijos. KGB palaipsniui išsivystė iš vadinamos Čekos, kurią steigiant niekas nenujautė, kad per 30 metų ta institucija nušluos 40 milijonų žmonių. Dėl to knygos autoriai drąsiai tvirtina, kad „bolševikų valstybei kartais prilygo, bet niekada bolševikų nepalengė sadistinis gestapas ar SS“. Pats Čekos steigėjas Dzeržinskis kartais verkęs, pasirašydamas sprendimus prieš šimtus ir tūkstančius žmonių, kurie jokio nusikaltimo nepapildė, bet tos jo tariamos lamentacijos neatbaidė jo plunksnos... Sovietų prokuroras, vėliau jų teisingumo ministras (o su tokiais OSI bendradarbiauja) N.V. Krylenko taip apibūdinęs Sovietų vyriausybės intencijas: „Mes privalome žudyti ne vien kaltus. Nekalto nužudymas masės dar labiau paveikia“. Tą sovietinio prokuroro ir jų teisingumo ministerio taisyklę pagarsino prof. J.D. Atkinson leidiny „The Edge of War“. Ir su tokios sistemos prokuroras bendradarbiauja OSI!

Knygos autoriai nekaltų žmonių žudymo Sovietų Sąjungoje aktyviai cituoja, Isaac Don Levino laisvą mokslininkui Einsteinui: „Kur yra balsai tu šimtų liberalų ir radikalų, kurie kėlė audrą ryšium su Hitlerio kruvinais valymais? Kodėl tie pasigarsinę žmogaus teisių čempionai taip nesuprantamai tylūs akivaizdėje viduramžiškų kraujo maudynių, suruošiamų Stalino?“ Pats Einsteinas, pasisakydamas prieš maskvinius teroro veiksmus, minėtam Levinui rašė: „Prievarta gimdo prievartą. Laisvė yra

būtinas visų tikrųjų vertybių pagrindas. Darosi aišku, kad be moralės ir pasitikėjimo jokia visuomenė negali žydėti“.

KGB tvarkoma Sovietų Sąjunga ir pasidarė prievartos ir teroro kraštas. „Los Angeles Times“ 1977 m. kovą 6 d. paskelbė Vladimiro Kupch liudijimą, kaip vienas komunistų kontroliuojamas Čekoslovakijos žvalgybos tarnautojas pareiškė: „Niekas mums daugiau nebedirba dėl ideologinių motyvų“.

Dabartinės KGB pirmtakas NKVD turėjo savo vadovą Beriją. Jis drauge su Stalinu buvo nuomonės, kad raudonarmiečiai, patekę į vokiečių nelaisvę, gražinti atgal turi būti sunaikinami, nes, prisijūreję vakariečių santvarkos, jie gali būti pavojingi bolševikų režimui. Tai visiškai sutapo su kito Rusijos komunizmo — Trockio principu: „Komunistų partija išsilaiko panaudodama visas prievartos formas“.

Knygos „The New KGB“ autoriai W.R. Corson ir R.T. Crowley apie Maskvos imperiją, kur siautėja KGB, pabrėžia, kad Sovietų Sąjunga per ilgesnį laiką pelnė reputaciją, jog tai įsisėnėjusių politinių kriminalistų vadovaujamas kraštas. Tik Hitleriui užpuolus, Maskva prisijungė prie demokratijų ir tada pasidarė nebemadod kalbėti apie Sovietų paliktus kraujo takus Ispanijoje, apie didžiulius valymus, apie niekšingą Suomijos užpuolimą, apie rytinės Lenkijos okupaciją, apie ciniską paktą su Hitleriu. Tai vis jų fašistinės apraiškos... Knygoj primenama bolševikų įvykdytos baisios tūkstančių karininkų žudynės Katyne.

Maskva bijojo, kad energingas gen. Sikorskis gali įstengti po karo atkurti nepriklausomą Lenkiją. Todėl KGB pirmtakas NKVD pasirūpino įdėti bombą į lėktuvą, kuriuo turėjo skristi Sikorskis, ir jis žuvo avarijoje. Tai vis tuosiu JAV žvalgybos žmonių surinkti faktai. Neveltui minėti tie autoriai skelbia: „Stalinis užgesino daugiau gyvybių negu Hitleris per visą savo karjerą“.

Corson ir Crowley skelbia, kad KGB ir jos pirmtakai savo brutalumu, areštais, kalinimu pralenkė caro laikus. Anot jų autorių liudijimo, Sovietų įstaigos dažnai pasilaikė pasus įvažiuojančių asmenų, paskui kartais jiems pranešė, kad pasai dingę, o iš tikrųjų KGB juos pasilaikė ir panaudojo falsifikuotiems dokumentams, ypač savo šnipams.

KGB per savo agentus ypač rūpinasi išvoti JAV technologinių laimėjimų paslaptis. KGB uoliai platina Maskvą naudingas klaidinančias žinias (misinformaciją). KGB vykdo ir teroro, žudymų veiksmus, ypač ir vakarus pasitraukusių savo tarnautojų. Dabar KGB dominuoja politbiure, kom. partijos centro komitete ir Maskvos karinėse pajėgose. Ispanijos civilinio karo metu buvo ir amerikiečių savanorių raudonųjų daliniuose. 1937 metais, pramatydami pralaimėjimą, 25 amerikiečių savanoriai, pasibaigus jų sutarties metui, traukėsi iš fronto. KGB pirmtakas Čeka juos prievarta grąžino į frontą ir ten sušaudė. Taigi, nuodugnai įvykusi tyra, JAV žvalgybos duomenis gausiai panaudoję R.T. Crowley ir W.R. Corson išryškina kokia žiauri, klaidinga, apgaviška KGB, savo žiaurumais pralenkianti caro laikus ir nacių gestapą. Ir su tokia įstaiga bendradarbiauja JAV Specialių Investigacijų įstaiga — OSI. Nepateisinama ir nesuprantama.

Knygos autoriai nekaltų žmonių žudymo Sovietų Sąjungoje aktyviai cituoja, Isaac Don Levino laisvą mokslininkui Einsteinui: „Kur yra balsai tu šimtų liberalų ir radikalų, kurie kėlė audrą ryšium su Hitlerio kruvinais valymais? Kodėl tie pasigarsinę žmogaus teisių čempionai taip nesuprantamai tylūs akivaizdėje viduramžiškų kraujo maudynių, suruošiamų Stalino?“ Pats Einsteinas, pasisakydamas prieš maskvinius teroro veiksmus, minėtam Levinui rašė: „Prievarta gimdo prievartą. Laisvė yra

Juoz. Pr.

VIENINGAI REMKIME LITUANISTIKOS KATEDRĄ

BRONIUS JUODELIS

Per 35 metų gyvenime laikotarpį išeivijoje lietuviai yra atlikę apščiui didelių darbų lietuviškos išlaikymo reikalavimams. Vienas iš didžiausių buvo Lietuvių Fondo įkūrimas ir išugdytas, kuris šiandien teikia lėšas mūsų meno, mokslo, švietimo ir kultūros išlaikymui.

Steigiant Fondą ne daug buvo tikinčių, kad tos pastangos bus sėkmingos, kad pasiekti rezultatai bus gyvybiniai taip svarbūs visai mūsų bendruomenei. Daug kam tas atrodė utopija, šiandien pavirtusia tvirta realybe.

Labai panašų atvejį šiandien išgyvena Lituanistikos katedra, dar bebūda kūrimosi stadijoje prie University of Illinois Chicagoje. Nors jau atlikti visi katedros steigimo formalumai, nors jau yra katedros vedėjas, magistro ir doktorato programos ir aukštesnių mokslo laipsnių siekiantys aspirantai, kuriems Lietuvių Fondas paskyrė stipendijas 1985-86 mokslo metams, dar nėra užbaigtas svarbiausias katedros rūpestis — lėšų telkimas, reikalingas šių metų ir tolesniam įmokejimui pagal sutartį su University of Illinois.

Katedros Fondas laukia aukų

Lituanistikos katedros steigimo idėja buvo priimta V-me PLB seime Toronte 1978 metais. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba buvo įpareigota šį darbą atlikti. Tuo pačiu šį įsipareigojimą priėmė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, kad laisvame pasaulyje vienintelė aukštoji lituanistikos mokslų institucija paruoštų mums taip reikalingus lituanistus išeivijoje ir atliktų tuos mokslinius darbus, kurių atlikimui nėra sąlygų Vilniaus universitete.

Sėkmingesniai katedros lėšų telkimui prie PLB vadovybės buvo suorganizuotas Lithuanian World Community Foundation su taryba ir valdyba, su IRS aukoms nurašymo privilegija, išpildant nustatytus JAV valdžios reikalavimus. Sunkesniai laikotarpiai užėjus, Fondo valdyba pasivietė į lėšų telkimo darbą JAV LB krašto valdyba su Švietimo tarybos pirm. Jonu Kavaliūnu, kuris labai sėkmingai šį vėjų pravedė 1983 metais, su kaupu surinkdamas reikiamą lėšų

kiekį, talkininkaujant Fondo reikalų vedėjai Nijolei Balzarienei.

Ateinantieji ir šie metai pareikalavo suaktyvinti lėšų telkimą visuose kraštuose laisvame pasaulyje, kur gyvena lietuviai. Šiais metais Fondas išsiuntė 20,000 laišku su prašymu bet kokia pinigine auka prisidėti prie reikalingų 300,000 dol. sutelkimo.

Plačiame ir sunkiame kelyje visada atsiranda ir duobutės. Viena iš jų yra Fondo vadovybės ir JAV LB krašto valdybos narių nuomonių (o gal interpretacijų) skirtumas dėl Fondo administravimo ir lėšų telkimo. Esmėje tos „duobutės“ yra visiškai nereikšmingos Lituanistikos katedros darbams ir tai idėjai, dėl kurios ji buvo įkurta. Tas „duobutės“ reikėtų užpildyti ir kelia išlyginti, užuot visa tai beprasmiškai minint spaudoje. Mūsų priežodis sako: „Nemėsk kelio dėl takelio“. Tas tinka visiems, kurie nuosirdžiai rūpinamės lietuviškos ir Lituanistikos katedros išlaikymu ir tikime jos reikšme ateityje.

Remti ar neremti

Gal Tautos himno žodžių paveiktai mes labiau sugebame kreipti žvilgsnį į praeitį, užuot geriau pažūrėję į dabartį ar stengėsi labiau suvokti ateities reikalavimus. Praeities nostalgijos ar išgyvenimai, nesutapdami su uolai besikeičiančia dabartimi, sukelia apatiją, nevilį, rezignaciją. Ar mums ta Lituanistikos katedra reikalinga? Kas nori lituanistiką studijuoti, gali tai atlikti Vilniuje. Leisti tokia suma pinigų? Pirmiausia, giridi mums reikia remti vaikų darželius, šeštadienines lituanistikos mokyklas, Vasario 16 gimnaziją. Jos mūsų vaikams labiau reikalingos.

Aišku, kad darželis, pradžios mokykla ir gimnazija visiems reikalinga. Tik jas baigę gali susidomėti studijomis Lituanistikos katedroje. Teko girdėti pareiškimus, kad su Lituanistikos katedros įkurimu „mes statome lituanistinio švietimo rūmą nuo stogo, bet ne nuo pamatų“. Šeštadienio lituanistikos mokyklas laikant mūsų švietimo rūmų pamatais, kurioms išleidžiama daug tūkstančių dolerių, belieka pareiškėjų paklausti, ar per tuos 30 metų išeivijoje tie pamatai ir sienos nebuvo

pastatytos? Ar visa tai dingę, sugriuvę? Argi po 30 metų netaikams tam rūmui ir stogą uždėti? Argi netaikams užbaigti to stogo — Lituanistikos katedros užbaigimą, kai pusė darbo jau atlikta? O gal po tos lituanistinės šeštadienio mokyklėlės daugiau nieko neboreikia? Po mūsų nors ir tvenas? Tik kas tada atsistis su mūsų išeivijos spauda, knygomis, su kultūriniais renginiais, su mūsų bendruomene? Ir kol kas dar netenka girdėti, kad visa tai galėtų atlikti Vilnius. Visa tai turime atlikti mes patys išeivijoje, mūsų jaunoji karta. Lygiai kaip šeimai yra svarbu, kad vaikai baigę vidurinę mokyklą siektų aukštojo, išgytų profesijas, taip ir mūsų bendruomenei yra svarbu, kad Lituanistikos katedra ugdytų mums reporterius, redaktorus, poetus, rašytojus, mūsų kultūros kūrėjus, mūsų bendruomenės vadovus-ves. Lituanistikos katedros darbai turi kelti ir plačiam pasauliui apie mūsų kultūrą, mūsų tautą ir mūsų bendrą pastangą jos laisvei atgauti. Jos reikalingumas yra visapusiškas.

Lengviau duoti, negu prašyti

Per mūsų emigracinio gyvenimo laikotarpį vakarų pasaulyje turėjome progos įsitikinti, kad ne tik katedros, bet didžiausi ir geriausi universitetai yra pastatyti ir išlaikomi asmenų, imonių ar organizacijų aukomis, milijonus sutelkiant lėšų telkimo vajais. Aukomis jųk pastatytos ir išlaikomos ir mūsų milijonų vertės parapijos, ligoninės, mokyklos ir prieiglaudos. Lėšų telkimo vajų labai palengvina stambių sumų aukotojų suradimas, tačiau gyvas kiekvieno bendruomenės nario prisidėjimas su dėsimke ar šimtaine, dėl kurios nei vienas neliks skyles pinigineje, tą bendrą pasiekimą padaro reikšmingesniu ir brangesniu.

Tik maža dalis tų 20,000 laišku atsakymų su aukomis jau grįžo į Lituanistikos katedros Fondą, 5620 So. Claremont Ave. Chicago, IL 60636. Didžiosios laišku dalies su aukomis katedrai kasdien laukia PLB Fondo reikalų vedėja Nijolė Balzariene. Visi paskubėkime su atsakymais, kad lėšų įmokejimas universitetui šiais metais būtų laiku ir pilnai atliktas.

mokinius skyrium, ar jie sutinka įsakyti maldas kalbėti. Mokiniai atsakė įvairiai: daugelis sakėsi pasitarsią su tėvais, keli pasisakė sutinkant, o kelios dešimtys pasisakė, kad nesutinka. Šių tarpe buvo ir P. Martišius.

Dienai kitai praėjus, gimnazijos vadovybė pranešė, kad atsakiusieji rusiškai maldas kalbėti negali lankyti gimnazijos. Į nelankančių gimnaziją mokinių butus ėmė lankyti mokytojai. „Klasės auklėtojas Lunin“ šis vakaras atleidamas į mano kambarį, gana ilgai įkalbinėjo nedaryti taip, kaip darau, ir sutikti kalbėti maldas, prisimena kun. P. Martišius, „gyrė mane kaip mokinį, piešė gražią ateitį, jei nesusitrukdysiu ir baigsiu gimnaziją, tikino, kad aš gerai baigsiu, beveik maldavo sutikti daryti, kaip liepiama“ („Ateitis“ Nr. 7, 1938-1939 m. vasario mėn., pusl. 417).

Po kelių dienų vieną šventadienio vakarą visus atsakiusius kalbėti rusiškai maldas kviečia į gimnaziją iš Rygos atvykęs apygardos inspektorius Zajackovskis kvosti mokinius. Klausinėje išskiedamas visus po vieną, įtikinėjo atsakyti ntu pasiryžimo nekaltinti rusiškų maldų, neklaužadoms grasino nepaprastai juodai priedams jų ateitį. Martišių įtikinėjo apie valandą, bet šis griežtai pareiškė, kad rusiškai maldų nekaltės.

Kitą dieną buvo pranešta, kad atsakiusieji kalbėti naujas maldas pašalinami iš gimnazijos. Kai iš švietimo ministerijos grįžo nepatenkinamas atsakymas, mokiniai parašė prašymą carienei, Mikalojaus II-jo žmonai, kad ji užtartų mokinius ir būtų jiems leista melstis savo gimtąja kalba arba bažnytinę lotynų kalba.

Pašalintiems iš gimnazijos mokyklos vadovybė liepė nešdintis, iš kur kas buvo atvykęs.

KĄ DUODA VANDENYNAI

P. INDREIKA

Pasaulyje vanduo užima daug didesnius plotus, negu sausuma. Sausumoje žmonės gyvena nuo neatmenamų laikų. Jie sausumoje gauna maistą, aprangą, pastogę. Vandeni žmonės naudojami mažiau. Iš jūrų ar vandenynų žmonės gaudė žuvis, vėžius ir kaikiurius kitus vandens gyvius. Populiariausia jūrų žuvis — silkė. Silkių būdavo tiek daug prigaudoma, kad jomis aprūpindavo viso civilizotojo pasaulio gyventojus. Ir jos buvo pigios. Lietuvos laisvės laikais Lietuvoje silkė kainavo 10 lietuviškų centų arba vieną amerikonišką centą. Lietuva silkių žvejybos neturėjo. Jas pirkdavo iš užsienio, daugiausia iš Norvegijos.

Šiandien žvejyba jūrose ar vandenynuose labai išplėta. Išgaudoma daug žuvų. Sakoma, kad ir silkės dabar labai pabrango, nes jų skaičius jūrose labai sumažėjo, nors viena silkė į vandenį paleidžia 40,000 ikrų. Atseit, silkių prieauglis labai didelis. Betgi jūrose ir vandenynuose ir mažoms silkutėms yra daug pavojų. Nevisos jos užauga, didelė dalis jų žūna. Žinoma, daug jų ir išžvejojama, nes žmonija labai padidėjo.

Paskutiniu metu labai pradėta domėtis kitais maisto produktais, augančiais jūrose ar vandenynuose. Tik ne visi tie jūrų augalai pilnai išnaudojami, nes jų gavyba ir paruošimas taip pat sudaro daug problemų, pareikalauja daug darbo.

Jūrose ir vandenynuose auga ne tik žuvis bei kitokie maisto produktai, yra ir daug vertingų metalų, mineralų, kurie žmonijai yra labai reikalingi. Dabar tų metalų ar mineralų daugiausia iškasama sausumoje, bet jie sausumoje kartą išsibaigės. Tenka jau dabar jų ieškoti vandenyse. Kaip iš jūrų dugno išimama nafta ar natūralios dujos, taip nuo tų dugnų ar iš po tų dugnų tėtų išimti visokių metalų, mineralų. Nemažai tų metalų ar mineralų yra išstipusių pačiame vandenyje, o kai kuriuos metalius ar mineralus vandenyje koncentruoja kai kurie jūrų gyviai.

Kaip jau buvo minėta, tų medžiagų paėmimas iš jūrų ar vandenynų yra sunkus, nes darbai trukdo pats vanduo, ypač neramus vanduo. Žinoma, kad jūrų audros kartais sunaikina didžius platfor-

mas, kurių pagalba iš jūrų dugno pompuojama nafta. Gal metalams bei mineralams iš vandens išimti nebus reikalingos tokios didelės platformos, betgi ir tam darbai reikalinga aukšta technika.

Įvairių metalų bei mineralų upės suneša į jūras, vandenynus. Dėl to susidaro net didelės deltos, kuriose kartais atsiranda atskirų salų. Žinoma, kad Amazonės upės delta užima apie 20 km. pločio. Joje yra keletas salų. Kai kuriose upių deltose kasami metalai. Dar didesni metalų ar mineralų kiekiai yra jūrų ar vandenynų dugnuose. Juos sunku paimti. Kol kas tokie metalai imami iš nedidelių gilių.

Gaunama metalų ir iš jūrų, vandenynų gyvių. Kai kurie jų tų metalų sukaupia labai daug. Jūrose ir vandenynuose yra daug druskos. Tik jos gavyba iš vandens nėra labai populiari, nes užima daug laiko. Iš jūrų gaunama daug bromo, jodo. Jodo daug gaunama iš raudonųjų dumblių. Ir visos jūrų ar vandenynų žuvis turi daugiau ar mažiau jodo, todėl gydytojai pataria žmonėms karts nuo karto valgyti jūrų žuvų (silkių).

Iš jūrų ar vandenynų gaunamas turtas yra ir įvairūs dumbliai. Iš jų gaminami maisto produktai, vaistai, trąšos. Tokios trąšos net vertingesnės už gyvulines trąšas. Jos yra kalis, fosforas, azotas. Dumblių trąšos tuo naudingesnės, kad jose nėra piktžolių sėklų. Tik gyvulinės trąšos prieinamos visiems, o jūrinės — nevisiems.

Iš jūrų augalų gaminami antibiotikai, kurie yra vertingesni, negu penicilinas. Prie kaikiurių antibiotikų mikroba pripranta, todėl tokių antibiotikų veikimas susilpnėja. Iš jūrų gauti antibiotikai yra daug stipresni. Jūrose yra ir labai nuodingų gyvūnų, kurių atmiesti nuodai yra naudojami kaip vaistai. Vaistus gamina iš pincių, žvaigždžių, jūrų agurkų, dumblių, žolių ir kitų.

Žemės paviršius jau beveik ištirtas ir daugumoje išnaudotas. Lieka didžiuliai jūrų, vandenynų turtai. Jų yra paviršiuje, gilumoje, ant dugno ir po dugnu. Ar pajėgs žmonija tuos vandenų turtus pasiekti ir paimti — klausimas, nes darbar jų pasiekiami ir paimama nedaug.

P. Martišius grįžo pas dėdę į Rugių kaimą ir padėjo jam dirbti visus ūkio darbus. Po poros mėnesių Mintaujos gimnazija atsuntė pažymėjimą, kad Martišius atleistas iš gimnazijos su elgesio pažymiu keturiiais.

Tiems mokiniams, kurie prašė leidžiamai pasitarti su tėvais, dar buvo leista lankyti gimnaziją ligi perklausimo, ar galutinai sutinka ar ne. Daugelis jų nesutiko kalbėti rusiškai maldų, todėl ir jie buvo pašalinti. Per abu kartu iš Mintaujos gimnazijos buvo pašalinta daugiau kaip šimtas mokinių ir kapelionas kun. Pr. Urbanavičius.

1897 m. sausio mėn. Mintaujos mokiniams buvo pranešta, kad įsakymas pakeistas: mokiniams katalikams prieš pamokas ir po pamokų leista melstis bažnytinę lotynų kalba, o pašalinti už tai, kad nesutiko kalbėti įsakomas maldas rusiškai, priimami atgal į gimnaziją.

P. Martišius į gimnaziją negrįžo. Jis pasiryžo stoti į kunigų seminariją.

Apsisprendė stoti į Kauno kunigų seminariją, ji iš Rugių km. buvo arčiausia, ir globėjas gydytojas Rugys ten patarė stoti. 1897 m. pavasarį P. Martišiui įstoti į Kauno kunigų seminariją nepavyko, neišlaikė rusų kalbos egzaminų, egzaminuotojai rusi jį atrodė nepatinkamą. Teko Martišiui dar vienerius metus padėti dėdei ūkininkauti. 1898 m. pavasarį jis įstojė į Seinų kunigų seminariją.

Kadangi jau buvo praėję daugiau kaip šeši mėnesiai, kai buvo palioves lankyti gimnaziją, jis turėjo išlaikyti patikrinamuosius egzaminus iš rusų kalbos, rusų istorijos ir geografijos. Juos P. Martišius išlaikė Rygoje Aleksandro gimnazijoje. Į Seinų kunigų seminariją jis buvo priimtas.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PAVERGTŲ TAUTŲ DEMONSTRACIJA

Bostone Pavergtų Tautų demonstracija vyko liepos 17 d. aikštėje prie miesto rotušės. Buvo atstovaujama daugeliui tautų: Estijai, Latvijai, Lietuvai, Ukrainai, Pietų Vietnamui, Kubai, Lenkijai ir kt. Šalia kalbėtojo stalo, kacetininkų drabužiais apsirengę ir grandinėmis susirakinę stovėjo eilė žmonių su plakatais ant krūtinės ir užrašais: Pavergti Estiją, Latviją, Lietuvą, Ukrainą, Lenkiją, Ukrainą. Užrašai angliškai.

Demonstracija pradėta malda, kurią sukalbėjo kun. Peter Ohirko. Virš aikštės pasigirdo lektuvo ūžesys. Jis skrido gana žemai ir vilko plačią juostą su užrašu: „Give Lithuania Freedom Now“. Lektuvą padarė 5 ratus aplink rotušę, kur buvo susirinkę demonstrantai ir apie Quincy Market, nes pietų laike ten daug žmonių ir iš kitur atvykusių. Lektuvą pasamdė ir užrašą padarė Irena Mickinas, senesnės kartos veikėja Jadvygės Tumavičienės dukterė. Tai pavyzdys, kaip reikia mylėti tėvų ir protėvių tėvynę.

Visai demonstracijai vadovavo šiuo metu Pavergtų Tautų Massachusetts skyriaus pirmininkas Juhansoo. Jis perskaitė visas sovietų nuo 1920 m. iki dabar pavergtas tautas, kurių yra daugiau negu 30 tautų. Amerikoje Pavergtų Tautų savaitė įvesta prie prezidento Eisenhower, kongresui priėmus Pavergtų Tautų savaitės rezoliuciją. Kalbėtojas minėjo, kad rusai pavergtas tautas nori ištrinti iš žemėlapių ir istorijos. Visose pavergtose tautose įstaigų privaloma kalba jau esanti rusų. Jam kalbant, televizijos 7-to kanalo reporteriai fotografavo ir kalbą įrašė. Šią kalbą TV stotis perdavė kitos dienos 12 val. žinių pranešime.

Mike Matachunas, aukštas Bostono miesto pareigūnas, perskaitė Bostono burmistro proklamaciją, skelbiančią Pavergtų Tautų savaitę. Matachunas pasisakė, jog jam esanti garbė, kad jis esąs lietuvių kilmės. Buvo perskaityta Massachusetts gubernatoriaus Mike Dukakio proklamacija, skelbianti Pavergtų Tautų savaitę. Bostono miesto tarybos rezoliuciją perskaitė tarybos narys James Kelly. Joe Casper (irgi lietuvis) kalbėjo Mokyklų komiteto vardu. Kalbėjo ir miesto tarybos narys Albert O'Neil. Jis priminė amerikiečių apatiją pavergtoms tautoms, o esą, turime ir tokių, kurie niekina JAV-es ir giria kitus. Jis patarė tiems tuojau vykti į Logan aerodromą.

Stasys Santvaras
Buvimo pėdsakai
Aštuntoji lyrikos knyga.

Leidinį sudaro keturi atskiri akvriai: Dainų ir sapnų atspindžiai, septyni miestai, Rubajatai, žmogus ir daktai. 168 psl., kieti viršeliai. Išleido Vilties draugijos leidykla 1983. Kaina su persiuntimu 9 dol. Užsaky-mus siųsti Draugo adresu.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REKEMENYS
D. KUFELMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

romą ir vykti ten, kur jie matą gerą. Visos kalbos buvo trumpos, bet gerai paruoštos, išryškinančios sovietų tikrąjį veidą ir jų siekius pasaulyje.

Grupė vietnamiečių sugiedojo Vietnamo himną jų kalboje, o latvės kanklininkės padainavo vieną dainą, pritar-damos kanklėmis. Lenkui kunigui sukalbėjus maldą demonstrantai skirstėsi.

Visų tautų demonstrantai turėjo savo vėliavas ir plakatus su reikšmingais užrašais prieš sovietus, kuriuose buvo reikalaujama laisvės jų kraštams. Kitą dieną žinių tarnyba 7-tam kanale parodė ir tuos užrašus.

Reikia pažymėti, kad lietuvių grupėje buvo daug Lietuvos Vyčių, senosios kartos ir jų vaikų. Jie tikrai myli savo tautą ir tėvų žemę.

RENGINIAI

Rugpjūčio 11 d. — Minkų radiojo valandos gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Rugpjūčio 25 d. — Vyčiai organizuoja autobusą į Kankinų šventovę Auriesville, N.Y., kur bus šv. Mišios, stacijas. Vadovauja kun. Pugevičius. Autobusas išeis nuo 7-tos gatvės koplyčios 10 val. ryto. Užsiregistruoti pas vyčius.

Rugsėjo 22 d. — Vyčiai organizuoja išvyką į Pines katedrą, N.H.

Spalio 13 d. — „Laisvės Vestro“ rudens renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių J-djos salėje.

Lapkričio 9 d. — Balfo 72-ro skyr. banketas Sandaros salėje Brocktone.

Lapkričio 16 d. — „Antro kaimo“ iš Chicagos pasirodymas So. Bostono Lietuvių Piliečių dejos salėje. Rengėjai — Lietuviškosios Skautybės fondo valdyba.

Lapkričio 24 d. — Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje.

MINKAI UŽDARĖ KRAUTUVĘ

Liepos 21 d. per savo radiojo programą Minkai pranešė, kad nuo liepos 21 d. jie nebeturės gėlių, dovanų, knygų ir laikraščių krautuvių. Norintieji gauti knygų ar laikraščių gali juos kreiptis tel. 268-2515, arba į namus, 71 Farragut Rd., So. Boston, Mass. 02127.

HOME IMPROVEMENT

**MIKE'S
HOME & BUSINESS
IMPROVEMENT
COMPLETE HOME
REMODELING
INTERIOR DECORATING
LANDSCAPING
ROOFING
DRIVEWAY TOPPING
100% Financing Available
FREE ESTIMATES
Insured • Bonded
830-3569**

Mūsų kolonijose

St. Louis, Mo.

LIAUDIES DARBŲ PARODA

Aukštų skliautų, erdvios St. Louis Meno muziejaus salės trimis dienoms priglaudė ir lietuviškojo liaudies meno eksponatus, išstatytus Aldonos Svarcienės ir Zigmo Grybino, talkinant Mėtai ir Kristupui Kikučiams. Aldonos ir Zigmo darbai nebuvo rinkinyje kieno kito dirbinių, bet beveik visi jų pačių sukurti.

Tą savitą savo liaudiško stiliaus darbų išstatė dar 17 kitų tautybių. Parodą organizavo OASIS — Older Adult Service and Information System. Si organizacija, planuojanti paplsti visoj Amerikoje, stengiasi išsaugoti ir propaguoti tautinio stiliaus meno darbus, sukurtus vyresnio amžiaus etnikų. St. Louis apylinkėje ši organizacija yra globojama Washington Universiteto Medicinos fakulteto, Žydų ligoninės ir May Department Stores. Jai asistuoja federalinės valdžios sukurtas American Folklife Center ir National Endowment for the Arts.

Aldonos ir Zigmo darbai buvo išstatyti skirtingose salėse. Aldonos stalas, stovintis skulptūrų salėje, buvo papuoštas lietuviškų audinių pavyzdžiais, kraichio skrynja, Velykų margučiais ir didžiausią parodos lankytojų dėmesį patraukė Aldona sukurta figūra, vaizduojanti deformuotą moterį, Zigmo pavadinta: „Nėščia moteris Gulage“. Įdomu buvo

Aldona Svarcienė su savo lietuviško meno dirbiniais St. Louis Meno muziejuje vykusiame liaudies meno parodoje.

taip, kad kiekvieną dieną galėjo pademonstruoti ką nors naujo: juostų audimą, šiaudinių darymą, margučių marginimą. Susidarius grupėlei klausytojų, Aldona rodė, kaip daryti šiaudinukus, arba ant apmestų staklelių demonstravo margųjų lietuviškų juostų audimą.

Kitoje, paveikslų salėje, apsupta garsiųjų pasaulio tapytojų darbais, stovėjo Zigmo paroda. Jis sunėdė daug savo paties darbų, išdėstydamas juos ant lietuviško lino audinių dengto stalo, ar pakabin-damas ant specialiai paruoštos, lietuviškais ženklais dekoruotos, lentos. Dvi jo sukurtos rankšluostinės, su dukteriu iš Lietuvos parvežtais sesutės austais rankšluost-čiais, koplytstulpis, grupė idomių šaknų, papuoštų lietuviško stiliaus ornamentika, susilaukė aišų klausimų. Dargiausia dėmesio patraukė iš šaknies sukurta figūra, vaizduojanti deformuotą moterį, Zigmo pavadinta: „Nėščia moteris Gulage“. Įdomu buvo

ir Grybinių gyvenvietę rodanti fotografijų paroda, pavadinta „Kampelis Lietuvos“. Ten buvo matoma lietuviškai ornamentuotas „gonkelės“ ir neįprasto stiliaus namelis, pastatytas virš artozinio šulinio. Ant to namelio stogo stovė šešių pėdų aukščio koplytstulpis, o trijuose namelio sienų languose lietuviški ir amerikietiški ženklai. Fotografijos darytos profesionalės foto reporterės, tam tikslui atvykusios Grybinių ūkelin. Zigmas be perstojo turėjo aiškinti apie savo darbus, jų paskirtį Tėvynėje, jų prasmę.

Nors visas tris popietes Aldona ir Zigmas turėjo praleisti muziejuje, nors teko ir pavargti, tačiau šia suteikta proga pakalbėti apie savo Tėvynės ir jos liaudies meną juos ypač džiugino ir jų praleistą laiką bei darbą įprasmino. Kaipgi nesi-džiaugsi, kad OASIS tave vadina: St. Louis living treasures — Gyvieji St. Louis lobiai.

Z. Grybinas

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

\$10 off your next typewriter cleaning or repair. Reg. \$32.50 now only \$22.50.

AUTOMATED SYSTEMS

6141 W. Cermak Rd. Cicero 863-1910
Mon-Thurs. 8:30 to 9 pm, Tues.
Wed. Fri. 8:30 to 5, Sat. 10 to 3
Extnes 814-85

G.W. ROOFING & ALUMINUM

Shingle Roofing & Repairs
90 Lb. Roofing
Aluminum Gutters & Siding
Free Estimates-Fully Insured
Financing Available
585-8551

10% — 20% — 30% pigiam mokėt
ai apdrauda nuo ogais ir automo-
bilu pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-6654

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikuojame
visų rūšių grindis

BUEBYS

Telef. — RE 7-5168

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patarimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi eiktra. Paliukite pavarę ir telefoną — lietuviškai

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1582 arba 376-5996

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MASINAS IR SALDYTUUVUS

Kreiptis į Hermaną Deckį

Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro

Kalbėti lietuviškai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastios, Radijai,

Stereo ir Oro Vėsiuntuvai

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus

daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir

pilna apdrauda.

Primaime MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

Remkite tuos verslininkus, ku-

rie skelbiasi dien. "Drauge".

ISIGYKITE DABAR

KRYŽELIAI ARKTIKOJE

MATILDA MELIENE

Suėmimas ir gyvenimas bolševikų rojuje

Matilda Strimaitytė-Mėlienė
buvo suimta ir išežta 1941
m. birželio 14 d. Po 15 metų
baisaus išgyvenimo jai pa-
vyko grįžti į Lietuvą ir pa-
siekti vakarus.

Knygą išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė Chi-
cagoje 1981 m. Atspausa "Draugo" spaustuviėje.

Kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 36 ct. valstijos mokesčio.

Looking for the right doctor?

Are you looking for
complete, continuous,
medical care for yourself
or your family?

The Marquette Park
Family Medical Center
provides health care
services such as

- Pediatric &
Adolescent Medicine
- Adult &
Geriatric Medicine
- Obstetrics/
Gynecology
- General Internal
Medicine

- General Minor
Surgery
- Casting &
Immunizations
- Laboratory &
X-Ray services
- Osteopathic
Manipulative Therapy

Routine and Urgent
Office Visits Accom-
modated. Extended
hours for your conven-
ience Monday through
Saturday.

For an appointment with an Osteopathic Family Physician,
also on staff at Olympia Fields Osteopathic Medical Center
call 476-4216

6604 S. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois

a division of the CCOM Ambulatory Care Network

VARGONININKĄ JONĄ KASPUTĮ AMŽINYBĖN IŠLYDINT

Ilgą amžiaus sulaukęs, paskutinių kelerių metų negales kantriai iškentęs, Jonas Kasputis mirė 1985 m. vasario 27 d. New Britain, CT, ligoninėje, kun. J. Rikteraičiui paskutinį patepimą atlikus.

Velionis buvo gimęs 1898 m. rugpjūčio 31 d. Ožnugario vieniemy, Batakių vls., Tauragės apskrity, pasiturinčių ūkininkų šeimoje, kurioje šalia jo augo dar penki vaikai. Pasinokęs draudžiamose apylinkės mokyklose, buvo priimtas į rusišką valstybinę Batakių pradžios mokyklą, kurią per dvejus metus labai gerai pažymiais baigė 1913 metais. Dar vėl kiek priviada bendrų dalykų pasimokęs, 1915 m. pavasarį Tauragėje pradėjo ruošti vargonininko profesijai pas muziką — kompozitoriu — kapelmeisterį Juozą Gudavičių. Per kitus dvejus metus Jonas tapo kvalifikuotu vargonininku. Pirmąjį darbą gavo 1917 m. liepos 23 Pakražančio, Kražių filijos, katalikų bažnyčioje. Deja, čia vargonininkauti teko tik apie pusantros metų, iki 1918 m. gruodžio 28-sios. Taip atsitiko todėl, kad, kuriantis Lietuvos valdžiai, Varlauko, Skaudvilės vls., Tauragės aps., apylinkės komitetas Joną išrinko šio bažnytkaimio milicijos vadovu, o kai Varlauko milicijos punktas likvidavosi, toms pačioms pareigoms jis buvo išskeltas į Skaudvilę. Tada atotrūkis nuo vargonininkavimo tetruko tik keletą mėnesių. Apie 1919 m. vidurį, atsiradus laisvai vietai Nemakščiuose, Raseinių apskrity, Jonas vėl grįžo prie pamėgto darbo ir čia išvargonininkavo 25-rius metus, iki 1944 m. spalio mėnesio, iki pasitraukimo iš Lietuvos. Nemakščiuose iš apylinkių jaunimo Jonas suorganizavo didelį chorą, kuris sekmdieniais giedodavo bažnyčioje. Priklausė scenos mėgėjų grupei, rengiančiai vaidinimus, ypač vaikų blaivybės temomis. Buvo vietinio šaulių būrio vadu, pavasarininku. Šalia savos, gimtosios, mokėjo rusų, vokiečių ir lenkų kalbas.

Jonas 1922 m. sausio 22 vedė Antaniną Jackytę, irgi pasiturinčių ūkininkų dukrą iš Pagojo km., Raseinių aps. ir su ja išaugino keturis sūnus — Praną, Alfonsą, Joną ir Antaną. Jauniausias Antanas, dar karui nepasibaigus, mirė Vokietijoje, o kiti trys dabar gyvena Amerikoje gerai įsikūrę.

Į Ameriką su šeima velionis atvyko 1949 metais, apsigyveno Bristoly, CT, ir čia pasiliko iki mirties. Šalia nuolatinio darbo Wallace Barnes spyruoklių dirbtuvėje, laisvalaikį taisydavo, derindavo bei atstatinėdavo pianinus. Priklausė LB Waterburio apylinkė. Buvo Lietuvių Fondo narys.

Nors, iš tolo žiūrint, velionio ilgo amžiaus daugelis galėtų pavydėti, bet senatvės dienos nebuvo jam labai lengvos. Aštuntą dešimtį užbaigęs, ėmė negalauti ir paskutinius šešerius metus nuolat sirgo. Gera tik tiek, kad iki mirties buvo sūnaus Jono priežiūroje. Tėvus globojant, sūnui Jonui buvo gera proga ir atsidedoti. Kūrimosi Amerikoje dienomis, patys vos galą su galu sudurdami, tėvai jam leido baigti aukštąjį mokslą (elektros inžineriją University of Connecticut). Kai daug priežiūros reikalaujanti tėvų reikėjo siųsti į senelių prieglaudą, Jonas atsisakė tai daryti ir, motinos padedamas, įstengė namie jį globoti iki paskutinės dienos.

Velionis Jonas buvo pašarvotas O'Brian laidotuvių koplyčioje, Bristol, CT. Kovo 2 d. buvo nulydėtas į Šv. Grego-

A. a. Jonas Kasputis

rijaus bažnyčia, kurioje jis drauge su savo šeima daugelį metų meldėsi. Šv. Mišias aukojė kun. Julian Masiuk. Jų metu vargonais grojo ir solo giedodavo jo anūkas muzikas Rimantas Kasputis iš Detroito, o skaitymus atliko dukraitė Rimanto sesutė, Audronė Kasputytė iš Warren, MI, bei anūkas Peter Kasputis iš Harwington'o, CT. Po gedulinių šv. Mišių nulydėtas į Bristolio Šv. Juozapo kapines. Kapinėse maldas atliko Šv. Gregorijaus bažnyčios klebonas kun. Charles Mullins.

Sužinojęs apie buvusio savo vargonininko mirtį, Australijoje gyvenęs prel. Petras Butkus apie velionį Joną Kasputį šiltai atsiliepė „Tėviškes aidų“ savaitrašty (žiūr. 1985.V.22, Nr. 20). Tarp kitko, jis rašo:

„Daug gražių atminimų iš mano jaunystės supinta su jo ir Nemakščių choro dainomis ir giesmėmis — ypač mano primicijų šventėje Nemakščių bažnyčioje.“

(...) Užbaigęs savo ilgą gyvenimą ir prasmingą tarnybą Bažnyčiai, Tėvynei ir šeimai, — pradėjai naują giesmę Viešpačiui aukštybėse!“

Šia proga aš noriu išreikšti užuojautą velionio sūnaus Alfonso Kasputio šeimai, gyvenančiai Detroito apylinkėje. Iš tėvo — senelio paveldėtas šios šeimos muzikalumas ir meilė lietuviškai giesmei bei dainai čia irgi linksmina Viešpatį ir žmones.

Alfonsas Nakas

Didžioji socialinės santvarkos mizerija glūdi tame, kad šiandieninė santvarka nėra gliaui krikščioniška, nei tikrai žmoniška, bet tik technikinė ir ekonominė.

Pijus XII

A. + A. BENEDIKTUI VILIMUI

mirus, jo žmoną LIONĘ, mūsų L. Dukterų Draugijos pirmąją pirmininkę ir vieną iš steigėjų, sūnų VYTAUTĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

LIETUVOS DUKTERYS

Los Angeles, California

ČALM direktorių JUOZĄ MASILIONĮ, netekus mylimo brolio, nuoširdžiai užjaučia

KELEČIŲ ŠEIMA

A. + A. VERONIKA JANULIENĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Ankščiau gyveno Chicago Heights, Illinois.

Po sunkios ligos mirė 1985 m. liepos 28 d. 5 val. ryto, sulaukus 82 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai, Lietuvių Fondui, Tre-tininkams.

Pasiliko dideliame nuliūdime Lietuvoje sesuo ir kiti giminės, ir draugai Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį 4 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: draugus bei pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Giminės Lietuvoje ir draugai Amerikoje.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus, Tel. 478-2345

Panevėžio vyskupija

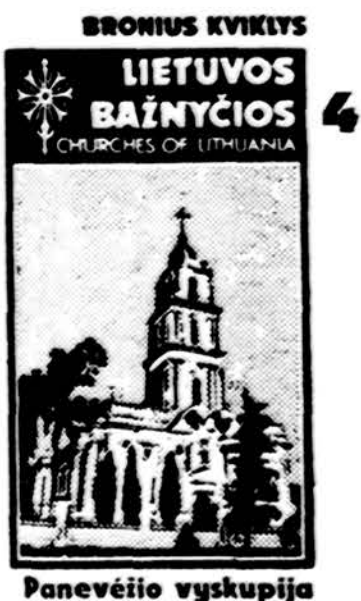
Siame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai.

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai vaizduojančiai daugumą bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Poušnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Panevėžio vyskupija

Po ilgos ir sunkios ligos, ligoninėje mirė 1985 m. liepos 29 d., 4 val. popiet

A. + A. EMILIJA VILIMAITĖ

Gyv. Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Gimusi Amerikoje. Ilgesnį laiką gyveno ir mokėsi Lietuvoje. Vėl imigravo ir čia išgyveno 36 metus.

Iš profesijos buvo gimnazijos mokytoja. Nuo jaunų dienų priklausė Ateitininkams, buvo Giedros Korporacijos narė ir Lietuvių Moterų Katalikių sąjungos narė. Priklausė ALT'ui, BALF'ui ir Biržėnų klubui.

Liko nuliūdę brolis Pranas ir sesuo Bronė su šeimomis, sūnėnai Henrikas, Aloyzas ir Algis bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 2 val. popiet Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 2 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus nulydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis, sesuo ir sūnėnai.

Laid. Direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

A. + A. JONAS BUROKAS

Gyveno Chicago, Illinois. Tragikškai mirė 1985 m. liepos 29 d. 2 val. popiet, sulaukęs 31 m. amžiaus.

Gimė St. Louis, Missouri.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Marta, sesuo Elena Vieraitis su vyru Juozu, brolis Edmundas Brooks su žmona Erika ir jų šeimos bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo sūnus a.a. Prano ir brolis a.a. Alberto.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį nuo 4 iki 9 val. vak. ir ketvirtadienį nuo 2 iki 5 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Ketvirtadienį, 7 val. vak. budėtuos bus Tėviškes Evangelikų-Liuteronų bažnyčioje, 6641 S. Troy Street.

Laidotuvių pamaldos bus penktadienį, 10 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Motina, sesuo ir brolis.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA

Mūsų mylimam tėveliui ir seneliui

A. + A.

ALEKSANDRUI SKOPUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems į šermeninę ir palydėjusius į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Ypatingą padėką reiškiamo „Klaipėda“ jūrų šaulių kuopos nariams, kurie nešė garbės sargybą šermeninėje, nešė velionio karstą į Šv. Antano šventovę ir kapinėse. Dėkojame Cicero skyriaus ALT'os pirm. p. A. Juskevičiui, šaulių kuopos pirm. p. J. Mikuliui ir p. L. Dubauskienei už pasakytas kalbas.

Gili padėka Cicero Šv. Antano parapijos administratoriui kun. J. Šarauskui už apsilankymą šermeninėje ir pareikštą užuojautą, kun. A. Rutkauskui už sukalbėtas maldas šermeninėje, atlaikiusiam gedulingas šv. Mišias ir sukalbėtas paskutines maldas kapinėse.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems už šv. Mišių aukas ir kitaip šeimai pareikštą užuojautą šioje liūdesio valandoje.

Nuliūdę: Sūnūs, dukterys ir anūkai.

PADĖKA

A. + A.

KAZYS POŠKA

Mūsų mylimą vyrą, tėvą ir senelį taip netikėtai Viešpačiui pasiėmė 1985 m. liepos 5 d., patyrėme daug jautrumo, švelnumo bei užuojautos, kuri mums davė stiprybės pernešti netekimo skausmą ir toliau pridūda jėgų tęsti gyvenimo kasdienybę.

Šv. Mišių aukos, spalvingų žiedų vainikai ir puokštės, užuojauta pareikšta žodžiu, laišku, spaudoje, velionio lankymas koplyčioje ir pagaliau jo palydėjimas į amžino poilsio vietą mums liudijo velionio draugų gilią įvertinimą jo geros širdies ir draugystės. Visiems jums reiškiamo nuoširdžiausią padėką.

Dėkojame už maldas bei dvasinį patarnavimą kun. E. N. Coffey Šv. Onos ligoninėje, kun. J. Juozevičiui, msgr. D. Mozeriui ir kun. R. Martinkui, ir tėvai A. Saulaičiui už atnašautas gedulingas šv. Mišias ir velionio palydėjimą į kapines.

Reiškiamo padėką Rimui Izokaičiui, Viktorui Izokaičiui, Antanui Mikuziui, Juozui Mikuziui, Petriui Navickui ir Stasiui Patlabei už velionį žengusius paskutiniuosius žemiškos kelionės žingsnius.

Dėkojame Jonui Vazneliui už giesmes bažnyčioje ir laidotuvių direktoriui Donald Petkui už patarnavimą velionii ir šeimai.

Žmona Jadvyga, sūnus Edmundas, duktė Adelė ir anūks Viktorija ir Kristina.

DRAUGAS, trečiadienis, 1985 m. liepos mėn. 31 d.

A. + A.

POVILUI MASILIONIUI

tragikškai mirus,

jo žmonai JOZEFINAI, PLB Valdybos Finansų Komisijos nariams — broliui JUOZUI MASILIONIUI ir jo žmonai PRANUTEI, GIMINĖMS bei ARTIMIESIEMS reiškiamo gilia užuojauta.

ALFONSA ir VYTAS BUDRIONIAI
PRUDENCIJA ir STASYS JOKUBAUSKAI
BIRUTE PRAPUOLENIENE
ALDONA ir BALYS SLONSKIAI

A. + A. STASYS EIČINAS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Mirė liepos 29 d., 1985 m., sulaukęs 62 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskr., Sedos parap. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Dana (pagal pirmą vyrą Krasauskienė), sūnus Kęstutis, podukra Liuda Nicademus, 2 posūniai Romas ir Algis su žmona Nona Krasauskai, 3 anūkai: 2 broliai Lietuvoje: Aleksas ir Kostas su šeimomis, uošvė Agota Virbylienė, 2 švogerės Teresė Ančiulienė su vyru Stasiu ir Irena Kubilienė su vyru Algiu, švogeris Vytautas Virbyla, ir kt. giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Brighton Pko. Namų Savininkų draugijai.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, trečiadienį, 2 val. p.p. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero liet. kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, podukra, posūniai, anūkai ir kiti giminės.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

APLINK MUS

x Dr. Leonas ir Irena Kriauciūnai pirmieji paėmė stalą į „Draugo“ banketą, kuris bus rugsėjo 28 d. Jaunimo centre. Status ir bilietus jau platina „Draugo“ renginių komiteto nariai.

xZvaigždė Valentinaite, anksčiau gyvenusi ir dirbusi Chicagoje, dabar Argentinos banke San Francisco, Calif., išvyko trims savaitėms į Europą. Žada aplankyti Vokietiją, Šveicariją, Italiją ir kitus kraštus. Taip pat ji dalyvaus Europos lietuvių studijų dienos Veronoje, Italijoje. Ž. Valentinaite yra a.a. akt. Juozo ir Olgos Valentinių duklė, Danguolės Valentinaite, LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkės, sesuo.

x Pranas Razgaitis iš Clevelando atvyksta į ateitininkų kongresą, kuris bus rugpjūčio 30 – rugsėjo 1 dienomis Chicagoje. Jis pirmas užsisakė stalą į kongreso užbaigtuvių pokylį jau net prieš pusantro mėnesio. Pokylis bus Condesa del Mar salėje.

x Dr. Linas Sidrys, jaunosios kartos susipratus lietuvių, perskaitęs pranešimus apie D. Valentinaite kelionę į Pietų Ameriką ir jos parvežtas žinias apie tenyškų lietuvių patiriamus sunkumus, atėjo į talką, pažadėdamas kiekvienais metais apmokėti kelionės išlaidas vienam arba dviems jaunuoliams, vykstantiems mokytis į Vasario 16-tosios gimnaziją. Tuomi dr. Sidrys, užaugęs gausioje 9 vaikų šeimoje ir jau pats auginas gražų lietuvišką priegulį, yra dosnumo pavyzdys ir kitiems jauniems mūsų profesionalams.

x Jonas Virbalis, Cleveland, Ohio, mokėdamas „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo auką 25 dol. Už savo spaudos palaikymą nuoširdžiai dėkojame.

x A. Valės Marijos Jokubauskienės-Ziliūtės 10 metų mirties sukaktį sutinkame prisimindami tą šviesią asmenybę, nuolankiai priėmusią Dievo sprendimą. Seima liūdi gerbdama jos prisiminimą. Sv. Mišios už a.a. Valės Marijos sielą bus atnašaujamos rugpjūčio 4 d., sekmadienį, 10 val. ryto. Marijonų koplyčioje, 4545 W. 63 Street. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Valės Mariją savo maldose. (pr.)

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2–8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke rengia mažąją gegužinę rugpjūčio 25 d., sekmadienį. Tuo tikslu išsiuntinėti parapičiams laiški, nes norima gegužinėje gauti pelną sutaisyti priešmokyklinio Vaikų darželio klasę, užsakyti sėdulių vienuolynui duris ir ant dalies mokyklos uždėti naują stogą. Tai visa yra parapičių reikalai.

x St. Xavier College (3700 W. 103 St., Chicagoje) jau priima registracijas rudens semestriui. Galima pasiteirauti telefonu 385-0387.

x Loretto ligoninėje priimti du vaikų ligų specialistai — dr. William J. Finn ir dr. Martin G. Hoffmeister. Jie dirbs to skryčiaus direktoriaus dr. Donald Hugar priežiūroje.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė rugpjūčio 4-11 dienomis Dainavoje numatoma programa — pasiskirstymas būreliais. Bus tauninių šokių būrelis, kuriam vadovaus Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, pranešimams ir vakarienių programai vadovaus G. Lišauskaitė ir L. Šimanskė, lietuvių kalbos būreliui vadovaus J. Masilionis, lietuvių kalbos nemo-kantių būreliui vadovaus B. Krokys. Visi turės užsiėmimus ir įdomias programas.

x Dvylikajame lituanistikos seminare, kurį rengia Lietuvių Jaunimo sąjungos Rytų centras rugpjūčio 4-17 d. „Loyola of the Lakes“ vietoje, Ohio, dėsčius prof. Rimvydas Šilbajoris apie pokario lietuvių literatūrą, Lietuvos istoriją nuo 1940 metų — prof. Benediktas Maciuika.

x Karolis Milkovaitis įdėda daug darbo, laiko ir širdies, redaguodamas turiningą ir patrauklų JAV LB Socialinių reikalų tarybos mėnesinį biuletinį, kurio tik ką išėjo rugpjūčio mėn. numeris. Jame pranešama apie naują lietuvių senjorų centrą (bus atidarytas šį rudenį), apie testamentų sudarymą, duodamas žinios visokiems vyresniuosius liečiančiais klausimais. Biuletinį galima užsisakyti šiuo adresu: Lithuanian Human Services Council, 2636 W. 71st St., Chicago IL 60629

x Bonaventūras Jablonskis, iš Auros, Lietuvių Fondo narys, turėjęs 600 dol. įnašą padidino dar 5.000 dol. ir šiuo metu turi 5.600 dol. Šiuo įnašu jam žina mirusias savo žmonas Pranę ir Aleksandrą Mariją. Rašytame laiške B. Jablonskis linki Lietuvių Fondo sėkmės, telkiant ketvirtą milijoną dol. B. Jablonskis, būdamas vyresnio amžiaus, testamentu paskirtą Lietuvių Fondui sumą jau dabar įneša, kad gautos pajamos prisidėtų prie lietuvių išlaikymo. Tai sveikintina idėja. Lietuvių Fondas nuoširdžiai dėkoja už stambią auką. (Pr.)

x Pardavimui gerą vardą turinti gydytojo praktika rytų šiaurės Missourio. Jei kas nori gyventi ir praktikuoti ramioje ūkininkų aplinkoje, prašau rašyti ar telefonuoti: L. Tarvydas, 403 E. North, Edina, MO 63537. Tel. 816-397-3914. (sk.)

Sunny Hills, Floridoje, pardudamas sklypas netoli ežero. Teirautis telef. 312-325-1461.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

BERNIUKUI 15 MIL. DOL.

Nebevaldantis nei rankų, nei kojų 15 m. berniukas Steven Rickerson gaus 14,2 mil. dolerių. Taip susitarta tarp abiejų pusių. Berniukas buvo sunkiai sužeistas, kai jo motinos vairuojamas automobilis susidūrė su traktoriumi — treileriu, persimetusi į priešingą kelio pusę. Motina ir jos antras sūnus, 9 m., buvo užmušti. Sužeistas berniukas ligoninėje išbuvo 10 mėnesių ir turėjo 6 operacijas. Buvo sužalota jo galva ir jis du mėnesius išbuvo be sąmonės. Jis gaus aukščiausią kompensaciją Illinois valstijoje. Jų šeima gyvena Streamwoode.

DŽAZO FESTIVALIS

Meras Washingtonas paskelbė, kad Chicago miesto turės septintą metinį džazo festivalį Grant Parke rugpjūčio 28 — rugsėjo 1 dienomis.

BRANGI VIEŠNAGĖ

Kai raudonasis Kinijos prezidentas buvo Chicagoje, jis Drake viešbuty užsiūta mokėjo po 1.200 dol. nakčiai. Jam reikėjo specialios medinės lovos su specialiu išgumos putų (foam) padarytu įklojimu. Siuota buvo papuošta rožėmis ir joje buvo gausu arbatos. Vykstant pasitarimams, tame viešbuty kinų ir amerikiečių delegacijos užėmė 170 kambarių, kuriuose buvo ir slaptos policijos sargyba.

x Dr. Ald. Juozevičienė ir Irena Polikaitienė priima stalų užsakymus Ateitininkų kongreso užbaigtuvių pokyliui. Visi, kurie jau užsisakė stalus ir kurie dar užsisakys, prašomi nedelsiant ir apsimokėti, išrašant čekius — „Ateitis“ Federation, Inc. Dr. Ald. Juozevičienės adresas: 9650 So. Komensky, Oak Lawn, Ill. 60453. Tel. 499-2447 ir Ir. Polikaitienės — 7235 S. Sacramento, Chicago, Ill. 60629. tel. 434-2243.

x Rytų, ketvirtadienį, rugpjūčio 1 d., 6 val. vak. Dainos restorano didžiojoje salėje JAV LB Socialinių reikalų taryba rengia supažindinimą su „Lietuvių seklyčia“. Kaip gal jau esate girdę, taryba yra užpildusi pastatą 71 gatvės (prie Washtenaw), kur bus įrengti vyresniųjų lietuvių reikalams skirti namai. Apie tai žmonės painformuoti bei išgirsti jų nuomones Danguolės Valentinaite su savo bendradarbiėmis ir kviečia visus į supažindinimą atsilankyti.

x Autobusas į mokytojų studijų savaitę išvažiuoja sekmadienį, rugpjūčio 4 d., 8 val. ryto nuo Jaunimo centro. Parvės rugpjūčio 11 d. tarp 4:30-5:30 v.v.

x Įvairiomis progomis po 7 dol. „Draugui“ aukojo Anelė Povilaitienė, K. Marcinkus, V. Mitkus, A. Markelis, Ant. Gedgaudas, J. Daunoras, Edward Shilling, Bronius Tiškus, Stasė Ilginis, P. Druseikis, Vladas Bačiulis, A. Daugirdas, V. Algimina-vičiūtė, M. Jauniškis, Mary Conrad, Petras V. Brizgys. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

x „Draugui“ įvairiomis progomis po 7 dol. aukojo M. Apolis, M. Baltrienė, G. Pustelnikas, J.A. Milius, K. Paukštaitienė, Joseph V. Vizgirda, Mario Sayus, kun. Jonas Ruokis, S. Stravinskas, S. Gližeris, A. Zablockas, Charles K. Tautkus, Aleksandra Žukas, Juozas Rimkus. Po 5 dol. ir po 2 už kalėdines korteles aukojo P. Galūnas ir S. Stemburs. Visiems nuoširdžiai už savos spaudos stiprinimą dėkojame.

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

DAINA BE VARDŲ

Matai, Matai,
Dingo batai!
Dingo batai? Na, nerėk,
O palovėn pažūrėk.

Daina, Daina,
Kas ten eina?
Eina senis su barzda,
Žemę remia jo lazda.

Guoda, Guoda,
Ką ten duoda?
Duoda duonos ir varškės,
Gal dantukai nebarškės.

Rima, Rima,
Miegas ima!
Jei užgimęs miegaliu,
Tau padėti negaliu.

Lietuviškas kaimas

Piešė Andrius

LIEPOS MĖNESIO SVARBESNIEJI ĮVYKIAI

Liepos mėnesį gimė ir mirė šie lietuvių kalbos tyrinėtojai: latvis Janis Endzelynas, suomis Josepis Mikola, vokiečiai Augustas Leskynas. Jie būdami kitataučiai pamilo lietuvių kalbą, ją išmoko, tyrinėjo ir parašė vertingų knygų. Tai pavyzdys kai kuriems lietuviams, kurie nenori mokytis lietuviškai ir niekina viską, kas lietuviška.

Yra šį mėnesį gimusių ir mirusių lietuvių kalbos mokslui pasivertusių savo gyvenimui: Jonas Spudulis, Jurgis Lebedys, Elzbieta Mikalauskaitė, Juozas Senkus, Konstantinas Jablonskis (kalbininko Jono Jablonskio sūnus).

1933 m. liepos 17 d. žuvo mūsų didvyriai Darius ir Girėnas. Jie paprastu lėktuvu perskrido Atlanto vandenyną. Būtų nusileidę Kaune, jei priešai nebūtų jų pašovę. Jie ne tik perskrido Atlantą, bet antrieji iš eilės nuskrido ilgiausią kelią. Jie savo turtais, jaunystę pasvyrė ne savo asmeniškam malonumui, bet tėvynei Lietuvai. Geras pavyzdys tiems tautiečiams, kurie nei savo darbu, nei pinigų nepadaida Lietuvai atgauti laisvę. Atsiranda ir tokių, kurie gėdinasi lietuvių vardo, niekina savo kalbą ir papročius, neleidžia nė savo vaikams didžiutis lietuvių kilmę ir kultūros lobyną. Būkime verti didvyrių aukos!

Redaktorius

DIEVAS IR ŽMOGUS

Mes esame tokie, kokius mus sukūrė Dievas. Jis davė mums žmogišką prigimtį, kuria gali pasiekti tobulumo, tik laikydamasis Kūrėjo nubrėžtą planą — Jo įsakymų. Iš Šventojo Rašto Senojo Įstatymo sužinome, kad dešimt Dievo įsakymų pirmiausia buvo duoti paties Dievo Mozei

ant Sinajaus kalno. Tie įsakymai buvo duoti žydų tautai, vedant ją iš egiptiečių nelaisvės į pažadėtąją žemę. Taip buvo sudaryta sandara tarp Dievo ir žydų. Po daug laiko Kristus pabrėžė, kad Jis neatėjo tų įsakymų panaikinti, bet papildyti ir išryškinti.

Kol žydų tauta laikėsi tų įsakymų, Dievas juos laimino. Jų tauta tapo didelė ir galinga. Vėliau nusigėrė nuo tų įsakymų, klaidingai juos aiškino, pritaikė savo gyvenimui. Tada Dievas siuntė jiems daug nelaimių. Jie buvo priešų nugalėti ir pavergti.

Civilizuoto pasaulio pagrindas yra Dievo — Kūrėjo įsakymai. Pagal Dievo duotus įsakymus sukurti įstatymai užtikrina pasauliui sklandžią eigą, harmoniją ir laimę. Žmogus turi laikytis Dievo įsakymų ir būti nuo jų priklausomas, o ne nuo žmonių sugalvotų blogų įstatymų ir kaprizų. Žmogus nori vaidinti aukščiausią valdovą. Jei jis nebeprizįsta absoliučios tiesos, nei aukščiausios dorovės įsakymų, jei nebėra jame artimo meilės, jis tampa savo įspūdžių auka. Tada prasideda civilizacijos ištisimas ir žmogaus išsigimimas.

Tai yra didelė pamoka tautoms ir atskiroms asmenims, kad reikia laikytis dešimties Dievo įsakymų ir nepasiduoti visokiems šių laikų modernistams, kurie klaidingai aiškina šiuos įsakymus.

Pagal Katalikų Bažnyčios autoritetą aiškinimą, tautos atskiri asmenys susilauks Dievo palaimos čia žemėje ir laimingos amžinybės danguje. Gražina Daunoravičiūtė, K. Donelaičio lit. m-la

KAS GERESNIS DAINININKAS — „GELUONIS“ AR BERNIUKAS JURGIS?

Mano manymu „Geluonis“ yra geresnis dainininkas, negu Berniukas Jurgis. Berniukas Jurgis ir jo grupė „Kultūros klubas“ daug gerų dainų yra parašę. Berniukas Jurgis yra labai keistas. Jis yra vyras, bet rengiasi kaip moteris ir dažo savo veidą. Berniukas Jurgis mėgsta būti keistu. Jis mano, kad tuo būdu žmonės daugiau dėmesio jį kreips. Iš tikrųjų žmonės kreipia jį dėmesį, jie norėtų sužinoti, kaip jis atrodo natūraliai be dažų.

„Kultūros klubas“ yra nauja grupė, manau, kad ji ilgai išsilaikys, nes visi klubui priklausą yra draugai.

„Geluonis“ priklauso grupei „Policija“. Jis yra dainininkas ir pats rašo dainas. Toje grupėje yra dar du žmonės. „Geluonis“ yra atvykęs iš Anglijos. Grupės nariai susipažino 1977 m. Tada jie buvo visai nežinomi. Nuo

to laiko jau yra išleidę penkis albumus.

„Policijos“ dainų žodžiai yra labai liūdni: apie karus, politiką ir kitus liūdus įvykius. „Geluonis“ yra normalus už Berniuką Jurgį. Jis nesirengia normaliai, bet jis nemėgina atrodyti kaip mergaitė.

„Policijos“ dainos nėra „kieto akmens“. „Policija“ išsiskiria iš kitų grupių. Jie nėra labai pasileidę. „Geluonio“ balsas nėra švelnus, kaip Berniuko Jurgio, bet labiau vyriškas. „Geluonis“ yra gabus, jis nerūko kanapių. „Geluonis“ nori būti aktoriumi, todėl grupė žada metams išsikirti, o po to vėl susirinkti.

Rikantė Girmiūtė, Bostono lit. m-las mokinė („Švilpukas“)

PAVASARIS

Pavasaris yra džiaugsmo laikas, kai pasaulis atsikelia iš miego, kai sniegas tirpsta, kai žemė sušyla.

Pavasario saulė pažadina medžius, vyšnius, ir obelys žydi, paukščiai skraido ir šildosi saulės spinduliuose.

Gamtos žolė ir lapai auga, gelės pradeda žydėti, oras greitai sušyla, pavasarį viskas atgyja.

Adomas Didžbalis, Marquette Parko lit. m-las mokinys

Piešė Irena

KLAIDA

Vienas darbininkas dirbo fabrike. Penktadienį, parsinešęs namo voką su savaitinio atlyginimu, rado vienu doleriu daugiau, negu reikia. Jis niekam apie tai nesakė. Savaitės metu darbdavys pastebėjo klaidą ir kitą penktadienį to darbininko atlyginimą sumažino vienu doleriu. Atidavęs voką darbininkas sako darbdaviui: — Ei, man vieno dolerio trūksta!

— Kodėl tu nieko nesakei praėjusį penktadienį, kai radai vieną dolerį daugiau? — paklausė darbdavys. — Aš galiu atleisti Jūsų vieną klaidą, bet negaliu pakęsti antros klaidos iš eilės. — Šaukė darbininkas.

SMUIKININKAS

Vieno mokyklos renginio metu Aldis leido savo broliui Broniui už jį pagroti smuiką. Pabaigęs groti, Bronius paklausė Aldį:

— Na, kaip tau patiko? — Tu turėtum groti per radiją, — pasakė Aldis. — Tu galvoji, kad aš taip gerai moku groti? — Vėl klausia Bronius. — Ne, bet radiją aš galėčiau greit išjungti, — nusišypsojęs pasakė Aldis.

Už lango meška (Salakas) (Naktis).

Naumiestiškieji kregždės balsą taip pamėgdžioja: „Kad išlekiau — pilnos miegos (aruočiai, sandėliai), kad parlekiau — tuščios miegos. Kad, tu užspringtum!“

Ir katinėliui šilta.